

Antanas Pūslis

Širdies
RAKETOS

EILĖRAŠČIAI

Antanas Pušlys

**ŠIRDIES
RAKETOS**

EILĖRAŠČIAI

PIRMYN, Į GYVENIMO SROVĘ

Balsui ir dvasiai neduoki nutilti,
Nerašią jaunystę tu vėsk vis į kovą,
Juk, priešpūtys arui tik gelbsti pakilti;
Tat veržkis drąsiai į gyvenimo srovę.

Natcis tavęs niekas jeigu nepajėgsi,
Jeigu tu palūši gigantiškam šuoly, –
Bet smerks tave draugai, jeigu tu pabėgsi,
Jeigu savo dvasia tapsi jau nupuolęs.

Nesekmę pirmą gal ašerom vilgysi –
(Praplautos gi akys, geriau išvelgs sieki)
Po to atkakliau dar, su idealo ilgesiu,
Tartam audros vėjas, veržkis vis į priekį !

Paliks nerįtuoliai tingio makalynėj –
Tikslą tas pasiekia, kas tvirtai pasirižta,
Kas ilgai negaišta dvejonų klampynėj,
Kas žengiamas priekin, atgal nesigrižta.

Mūs šiekiam aukštumų – kur tikrai pamoji !
O Partija žygiams įkvėpimą duoda;
Kokiam darbo bare gali tapti herojum,
Neidams triūso vaisių tėvynės aruodan.

Veržlios socializmo sutaurina dvasią,
Ugdė rištingumą dar aukščiau pakilti;
Kūrybinę mintį gamybon nešk drąsiai,
Širdy puoselėdams laimėjimo viltį !

NAUJAS MARŠAS

Į Komunizmo šviesią laimę
Su daina lūpose ir širdy !
Jaunystė - tai muzika savaime
Ir žingsnių ritme ją girdi.

Smagu, malonu
Žygiuot kolonoj
Per plačią, klestinčią mūsų šalį.
Atėitį lemti
Ir mokslo sentis
Tiktai Tarybų žmogus gali.

Silkinės vėliavos mums šnara
Ir saulė šypsosi linksmi.
Laisvoje šaly gyvent mums gera -
Širdy nesutelpa jausmai.

Smagu, malonu *ir t.t.*

Žygiuot kolonoj
Per plačią, klestinčią mūsų šalį.
Atėitį lemti
Ir mokslo sentis
Tiktai Tarybų žmogus gali.

Apjuosim sodais mes tėvynę,
Raketom išnarstysim erdves.
Būdvyrus Partija augins
Ir Komunistam ji nuves.

Smagu, malonu *int.t.*

Zygiuot kolonoj
Per plačią, klestinčią mūsų šalį.
Atėitį lemti
Ir mokslo sentis
Tiktai Tarybų žmogus gali.

Jeigu kas brangią mūsų šalį
Užpūlt klaidingai dar mėgint -
Laimėtus atsieklus per špalių.
Narsiai mokėsime apgint.

Smagu, malonu *int.t.*

Zygiuot kolonoj
Per plačią, klestinčią mūsų šalį.
Atėitį lemti.
Ir mokslo sentis
Tiktai Tarybų žmogus gali.

Drąsa visad pergalei *judė,* lemia -
Pirmyn jaunoji pamaia !
Širdies lieponos nušviesia žemę,
Atkakliu darbu ir daina.

Smagu, malonu *int.t.*

Zygiuot kolonoj
Per plačią, klestinčią mūsų šalį.
Atėitį lemti
Ir mokslo sentis
Tiktai Tarybų žmogus gali.

GYVENIMAS DAINOSE

Vaikystė - (niekuo ⁷neįspatinga) -

Prabėgo laukuos besitrėkiant;

Raidynas greit įsiminga .

Tai - knyga nuolat rankoj.

Sakė mane, kai užaugsiu,

Būsiant sielų priemeniu

Ir parvažiuojančio laukia,

Su gelsvo lino stomeniu...

O aš dainą neramia,

Užtraukiau netikėtai -

Sukilo gimtas namas;

Nebuvo nė kur dėtis !..

Už labą pilksermėgių,

Grumiaus kovos verpetuos;

Gyvenimas taip bėgo.

Žalios jaunystės metuos.

Išalkęs ir susikrimtęs,

Į šviesą, vistik laužiaus !..

Kartais buvau nerimtas:

Pašaipia ir padauža.

Už tai likimas tvojo

Ir audros piktai blaškė,

Kad laiku nesumojau,

Kur reik statyti tašką.

Kančios kitą ir savos

Skambėjo vis dainose;

Gyvenimą jos matavo

Ir grūdino kovose.

Gyvenimas gi lengia
Vis buvusias septynmyliais:
Planetas atidengia,
Slapčias tamsiausių gylių ...

Progresas, juk, berybis,
Bet jau šiandien ką turim -
Raketos Slovė žiba,
Ties mūs epochos durim.

Dabar gyvent taip gera
Ir būt naudingų noris:
Įnešt nors kiek nektaro,
Į mūsų bendrą korį !

1961 m.

Apie gyvenimo skrydį.

Kudikiui ~~jau~~^{tu} pradžiunga akelės,
 Sužėravus ~~vien~~ saulei grindyse;
 Jam ir menkutė medžio šakelė,
 Pavaduoja, kartais, žirgą ir visa ...

Vėliau ^{tu} geismai ~~da~~ darosi beribiai,
 Kai pajunta, kad sparnai ~~jau~~ užaugę;
 Jį vylioja drąsiausieji žygiai,
 O krūtinėj šimtai vėsulų staugia !..

Bet paskui, kai apdrąsko jį vėjai
 (ir jau ugnį gyvenimui bus atidavęs)
 Jisai tampa tartum Prometėjas,
 Besididžiuojęs kančia vien tik savo.

Taip ieškojimuos vis bėga jaunystė,
 Kol prisėlinus senatvė ją prismeigia...
 Juk ir gražiausios gėlės nuvysta,
 Ir gražiausia daina pasibaigia.

Reikia brangint jaunystę tat žavią
 Ją apsaugant nuo mėgavimosi tvaiko,
 Darbo vaisius kad, galop, susumavęs,
 Nesikeiktum ~~da~~ tuščiai leidęs laiką.

Jei šalis mūs pasišovė kovoti,
 Kad žmonijos įgyvendintų viltį -
~~Nagi~~ galim tuščiai laiką eikvoti,
 Kada reikia ^{da} aukščiau mums ~~da~~ kilti ?!

Autoriaus adre. es: Antanas Pušlys s. Jono

Vilnius, Vitanos g-vė 4 mnt. 2.

VASARIŠKA EKSPRESIJA

Lekia mūs dienos, kaitra virpa,
Ugnimi dega rausvos lūpos,
Kol karšto kraujo mes prisirpę,
Kol tingio šalnos neužklupo.

Daina nusdrėkia ~~lūpas~~ į tolius -
Sugrižta tik jos atodūsai ...
Po kojų šnabžda kvapios žolės,
Kad negyvensime du syk.

Reikia pakreipt taip mūsų dienas,
Kad ateičiai jos pasirengtų:
Kad jos, kaip grūdintasai plienas -
Verčiau lūžtų, negu kad lenktųs.

Dabar, kol širdy rįžto ugnys,
Dvasios budrumas nemupolęs, -
Nebaisios audros, nei bedugnės,
Prie tikslo veržtis drąsiais šuoliais !

1955 m.

Pesmai apie jaunystę

Jaunyste, tu vis rytojun moji -
 Turbūt tokia tavo dalis !
 Net glūdumoj rudens gelsvoje,
 Tu visuomet esi žalia.

Jei kas tau pilį pažadėtų -
 (Sakysim, kokią Sans-Suši),
 Už keletą jaunystės metų -
 Žinau, kad tujen neimsi.

Jaunystė miestus naujus kūrė,
 Ir erdves kosmoso perskrodžia;
 Į darbo pirmūnų eiles burias -
 Ateities žvalgų prabyla žodžiais.

Už Kominizmo šviesų rytą,
 Jaunystė darbo frontu stoja:
 Jai maža to, kas padaryta -
 Su tamsos liekanom kovoja.

Senatvė moko vis jaunystę -
 Ruduo pavasarį pamoko:
 Nužydėjusios gėlės gali vysti,
 Kai vaisiaus atžala prinoko.

Prabėgs taip našios jaunos dienos,
 Nukriš, lyg lapai senam parke,
 Širdy ~~teliks~~ paguoda ~~vienos~~:
 Kitiems, juk, ateitį sutvarkėm !..

LAIKO PERSPEKTYVOJE

Mūsų jaunystė, lyg šėlstančioj puotoj
 Žvanga huoliais ji ir muzika klieša,
 O jai nušėliuvus, lyg rinkoj nešluotoj.
Kažko ieškom, lygus dingusio žiedo.

Bet surandam tik seną koki laišką
 Ir sumindžiotas *draikas* serpantjį,
 Išsyk, darosi ^{mums} nepaprastai aišku,
 Kad šiandieną daug daugiau jau kenti.

Padrikos mintys sumirga zigzaga
 Ir pragyventomis dienomis kadais,
 O vaizduotė vis košmariškai dega
 Ir pražysta seniau mylėtais veidais.

Ir dažnai, kai mintimis nuklysti
 Į nuveikšiotus takus, kažkur tenai -
 Tai išgirsti, tartum skundą jaunystės,
 Kad permaža pilnaverčiai gyvenai.

Kerėti polėkiai kol krūtinėj nedings,
 Beskubėdami paklystam net ~~senai~~ gatvėj;
 Bet ir klaida - sako - būna naudinga,
 Jei netampliam mes jos lig senatvės.

O bebaigiant norėtum, ~~viską~~ iškloti:
 (Kad po laiko jau gailėtis netektų)
 Reikia *sumanių* jaunystę tausoti -
 Jeigu jau degt - tai naudingai sudegti !

KALKITE LAIME TVIRTOM RANKOM SAVO

(Drz.drz. A ir Narkūnams)

Džiaugsmais ir vargais du žmonės dalijos
Nelyginant kragždės lipdė savo gūbtą.
Ir kada mūs krestą jau plienu mulijo, -
Toji jųją laimė, kaip kristolas dūsta.

Atėjo grobikai ir viską sumaišė :
Taurių žmonių širdis apmaudu apvilko,
Ką vakatietis garbė, ką gėlėmis knisė
tą dabar išrovė okupantas - vilkas.

Gera kaimynystė, garbė, draugo gėris
Užnuodyta tapo pikta propaganda.
Ir kada prigijo "žmogus žmogui - švėris"
Ištunį Antaną už grotuoto langą.

Kai kas dėl to džiaugėsi ir kerštu sveikinos,
Lindėjo tik šeimai^{je} ir geri kaimynai
Perėjo per ugnį, lyg metales grynas,
Laimą iš griuvėsių prikelti mėgina.

Į kolūkinio kaimo naują šviesą rytą,
Rankas jūs sujungę, dviese jau žygiuosit.
Sunkaus darbo metą pakeisit viens kitą
Ir sielvarto dieną viens kitą paguosit.

Tat kalkite laisvą tvirtom rankom savo -
Tas viską atskiekia, kas tvirtai pasirūta,
Kas kietą likimą savis patirt gavo
Tas, žengdamas priekin, atgal nesigrūta.

1946 m.

A P S I M E T Ė L Ė

Dažnai randu tave gamtoje,
 Stebint saulėleidžio žaras.
 Kartais prie manęs tu sustoji,
Kai priešiu eglių ^{ar} skaras.

Sakai, kad įdomus esu žmogus
 (Daug ką net teigiamo randi)
 Šiūlai gyvent p^o vienu stogu:
 - Tai būtų draugystė ^{kont} brandi ...

Žedi užsklęst į savo namą,
 Nusikvatojusi smagiai ...
 Užsimeni sergančią mamą
 Ir dar apie turtą atsargiai ...

Nopraktiškumu priekaištauji,
 Sakai: nėra laimės be pinigų.
 Kad, ana, kitas juos griebia saujom -
 (o ^{man} net klausyt tai nesmagu).

Man gi ir taip linkama ir gera,
 Džiaugiuos kad kaimas pasikėlė,
 Kad plačiuos laukuos jėvas dera,
 Kad sodais žydi tėviskėlė.

Žaviuos aš technika, statybom,
 Kąką ir patį dar vis kūriu -
 Tai kas, kad gyvenimas įgnyba,
 ar jaukios gūžtos aš neturiu.

Man prabangos jokios nereikiai:
 nieko puošnaus, nieko brangaus;
 Užmojai darbo mane veikia -
 Džiaugina atsiekiai žmogaus.

Tai išsiskirkim, kaip suėjom,
~~Tam~~ su manim nepakeliui.
Tat: - Tavo būrėms gerą vėją !
Aš tik kolektyve tarpt galiu.

Jamė man juoktis - ne naujienos,
Linksmi klegėt draugų būry;
Man tikru lobiu: žmogų kiekvienas -
Tu jiems pasakyt ką natūri.

1957 m.

TOKS JIS TURĖTŲ BŪTI !

Žodis - būtų spausdintas, ar gyvas -
Reiškia ne vien tik garsų grafimą :
Jisai gi sujungia kolektyvą,
Minties polėkių *nusako* temą.

Žodis, kartais, turi griauti perkūnų,
Arba skambėti švelniu čiurlenimu,
Kvepėti žalių laukų ramūne,
Ir *padabinti* mūsų gyvenimą.

Žodis turi cementuoti mūsų eiles,
Būti mobilizuojantis ir veiklus;
Jisai, nelyginant, chirurgo peilis,-
Turi būt švarutėlis ir, toks taiklus.

Tiktai žodis *drąsus* - ~~ne~~nelagingas,
Jei širdies transformatorių praėjęs,
Jau tampa kovos įrankiu galingu -
Partijos *raporu* *tūpose* kūrėjo.

Imperializmas - no pasaran.

- Patria su muerte -

pasakė Fidelis

Kastro Rus,

Batistos diktatūrą nuvertus,

tegu mūsų devizu

debar bus !

Į laimę ir taiką,

į šviesą, gerovę

(kai jau laisvę turi)

žengia liaudis

nesulaikomu sriautu.

Pralenkdamą laiką,

pešnydamą slovę -

pati ateitį sau kūrį,

tarp laisvųjų tautų.

Priešai dar nemiega

ir pasalas spendžia -

ginkluoja gaujas galvažudžių.

Bet Kuba nuolat būdi :

sutreps ji piktą diegą.

globojama tautų didžių.

Nors gaujos banditų,

nesiliauja bandyti

atsistoti progresui ant tako;

mėgina triukšmą kelti,

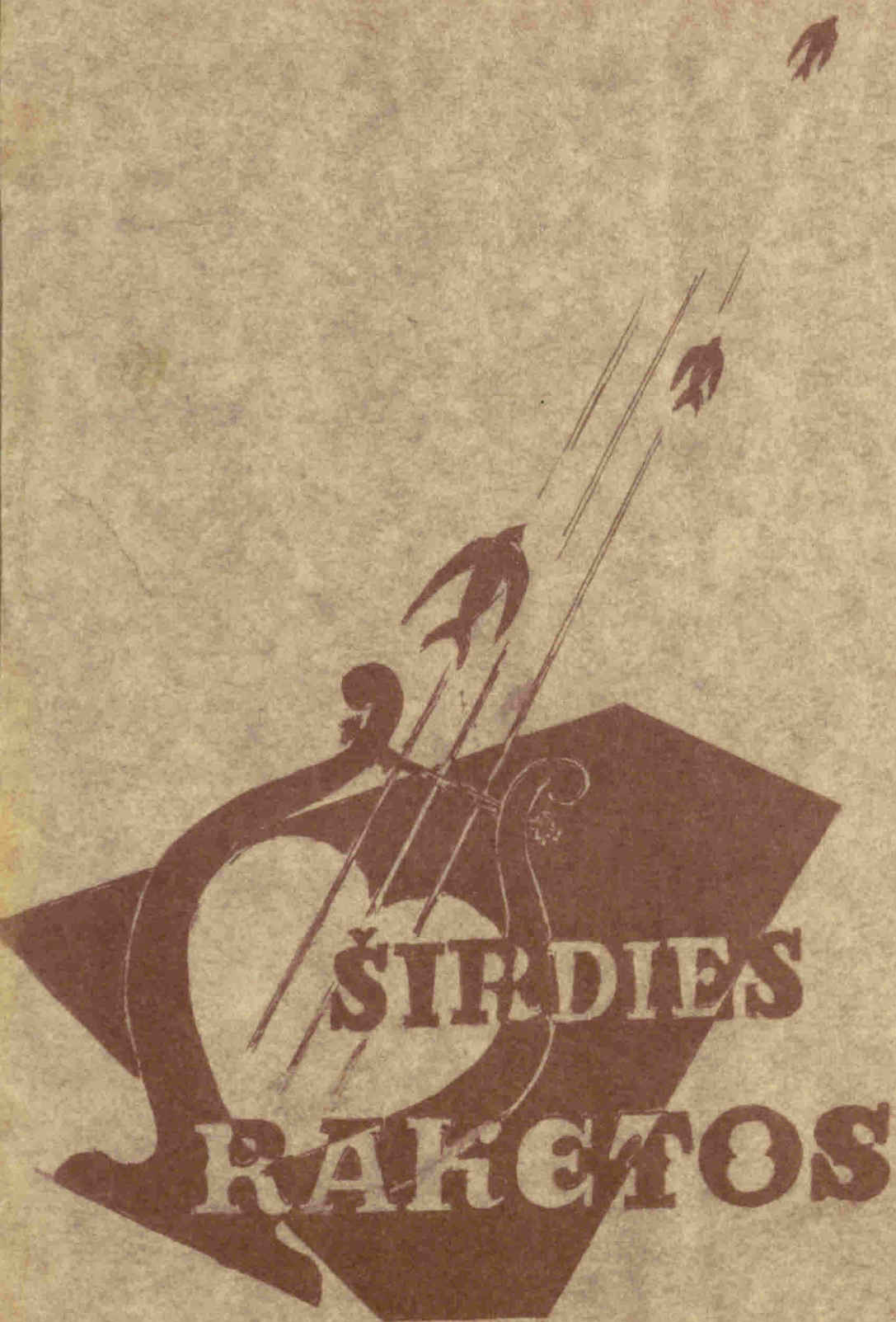
vis puoselėdamos viltį,

Kubā kaip nors įveikti
pražutį karan.

Kuba jiems atsako :

- Tegū niekas nedrįsta,
iš jų, koją įkelti,
(juk, sykį gavo piltį) -
imperializmas jau niekad
čia negalės praeiti -
Ne pasaran !

1964 m.

ŠIRDIES
RAKETOS

ŠIRDIES RAKETOS

Gyvenimas ir deuzė ir skaudžiai gėlė,
Tačiau mano širdis dar pilna lyrikos.
Sieloj dar jūmoro plazda pleštekėlės,
Nors nuo skaudų šitiek-retai patyrė kas.

Kai būdėvau liūdnas, ar žvalus, saulėtas,
Arba kai nuoširdžiai užjausdėvau kitą;
Širdis tada dainą, tarytum raketą,
Sisėdavo, sukūrus, į skirtą orbitą.

Daina teikė pašiam ir kitiems paguodą
Ir kovon prieš skriaudą, lyg vėliava vedė,
Žarijonis biro į sielos erudą,
Kad ten išaugintų atsparumo medį.

Aš nepasisiėmėu rinkti žvaigždės užantin,
Man gi ir šia žemėj - darbų iki valiai:
Kai ką reik pašlovint, kažką treukit per dantį -
Kiekvienas nutuokia, kas tenka jo daliai.

Jūs nesistebėkit, kad ašvy paskendęs,
Arba, lyg padaužs, šėlstu ant bulvaro,
Aš, tikrai kaip vakar, lygai taip ir šiandis -
Savin išgyvena dūšios repertuarą.

Kartais man likimas drėbia tokį pokštą:
Lyg norėt kaip vinį į žemę sakalti,
Bet sunku pribaigti tą, kas gyventi trokšta, -
Tai giltinės kėslai - tuoj turi atsalti.

Jei šypsena glėdą į veidą dar meta,
Tuosyk apie mirtį - negali būt kalbos !
Dar aš išgyvensiu visą šimtą metų,
Arba iki tolei, gyvent kol nusibos.

Liks daug nesužysėtų dar širdies raketų,
Dažniau man po svetimu teko gyventi stogą -
Gal jos kur padangės palėpėse sėtos,
Tai kai surinks kas - pridės prie nekrologo.

1963 m.

TEGYVUOJA KOVINGASAI SPALIS !

Kada tikrai minim Didingąjį Spalį,
Minim Lenino mokslą nemirtingą :
Tiktai išsilaisvinusi liaudis tegali,
Pati kurti sau gyvenimą laimingą !

Kada iškankinta šiurpių kataklizmų,
Žmonija bemaž merdėjo prie bedugnės;
Ją išgydė, laisvę nešęs, socializmas,
Tartum auksą apvėlydams per ugnį !...

Daug jau metų tamsion praeitin nubėgo,
Nuo "Auroros" šturmojančių salvių +
Liaudis išugdė nepralenkiamą jėgą.
Savo laimės tapusi ji kalviu.

Spalio pergalės paskatino kūrybą,
Ir mokslą iškėlė į nuostabų aukštį -
Ir pirmuoja visur, dabar, žmogus tarybų :
Technikoje, sporte ir kosmose, lyg paukštis !

Už Komunizmo naują, šviesų rytą
Ir taiką pasauly, liaudis tvirtai stoja;
Jai maža to, kas lig šiolei padaryta -
Dabar už žmonijos laimę ji kovoja !

Už tat, tegyvuoja Kovingasai Spalis -
Liaudies pergalių negęstantis žibintas
Ir Partija Lenino, ugdanti liaudies galią,
Tikras masių vedovas, kovose išmėgintas !

Tarybinei moteriai

Tave galima rasti tarp kukliausių iš kukliųjų,
 O taip pat tarp rižtingų ir drąsių herojų,
 Nes tavo širdis - buveinė jausmų subtiliųjų -
 Kada tu myli ką, tai niekini visus pavojus.
 Ir visur tu esi miela ir didelė savo tikėjimu -
 Tikėjimu žmogumi, gėrio pergale ir meile.
 Tavo akys įžiebia ugnį nuostabiu švytėjimu
 Ir įkvepia naujus įvaizdžius į poetų eiles.
 Gyvenime kažkaip gaivalingai randi savo vietą,
 Priduodama darbui ritmą, o elgesiui tolą,
 O bandymų valandomis rodai ištvermę kieta,
 Saldindama nesėkmę savo šypsena malonia.
 Ir visuomet esi paprasta kažkaip natūraliai:
 Daugiau širdimi, nei protu gyvenimą suvoki.
 Dažnai net pats blogis pavaldus tavo galiai -
 Gal todėl taip sėkmingai kitus auklėti moki.
 Tai kaipgi nepagerbti tavo širdį didžią,
 Kaip neišdainuoti tavo šlovę neramią;
 Tave, tartum rasą saulėtekio vasarvydžio,
 Mylinčią kenčiančią, kaip vandens leliją, švarią !

KOMJAUNIVUI

Nuo pilietinio karo žygių įmirtingų,
Iki kosmoso užkariavimo, (stambiai imant),
Lydi tave šlovė tėvynės, nemirtinga,
Tu, šaunusai, mūsų šalies komjaunime !

Daug mėginimų, sunkių, puolė tavo šalies,
Tu, nebedamas aukų, marsi ai juos pakėlei,
Septynmečių šturmas dabar šįdai sau galių,
Kad vis žydėt ir klestėtų tėviškėlė ...

Tu nalyginant, rūta, arba, sakyd, ramūnė,
Mūs gyvenimą papuoši ir praturtina -
Tu esi šalies mūsų karta - pirmūnė,
Nes tavo rankom jos lobiai sukūrti mūs.

Su tavim ir mums dirbt visur gera,
Jaudiant šiltą tavo jaunatvišką jėgą.
Tavo gretos jaukiai vilnindamos šnėra,
Lyg javes ar upė, per uštvenkas kal bėga !..

Tave jaudina ne vien tik socializmas:
Visos opios problemos į širdį tau smenga !
Tau ne vis tiek, kuo baigsis taikos grumtynės,
Ar likimas Kongo sūnaus Gizengos !

Tat bujos ir žydėk augalagai, lyg aguona -
Liaudis tave myli, tartum širdies daiginą,
Nes tu jos polėkių esi kasdienė duona,
Ir Komunizman - tik tavo pėdom ji eina !

PADANGIŲ SAKALAI

(S.Dariau ir S.Girėno žygiui atminti.)

Nors jūs nesuprato ir šmeižtais vien dilgė,
Bet jūs nesiliovėt ugdyt jėgas krūtinėj.
Kaip arai erdvių – jūs žygių taip pasiilgę,
Kantriai budėjot ir ruošėt garbę tėvynei.

Pasirūžot, kaip tik didvyriai rūžtis gali,
O tas rūžtas, lyg motinos meilė buvo taurus –
Per siaubingas audras lėkėte į gimtą šalį,
Nešdami savo ilgesį ir šlovės ^{vai} laurus.

Bet paskui – tarytum paukščiai pašautu šonu –
Atlantą jau įveikę, Soldino miškely –
Puolėte, ^{lyg} legendinis ^{graikas} Maratono
Ir krauju apšlakstėte savo garbės kelią.

Jūs žuvote, bet šlovė per pasaulį skrenda –
Liaudis ją iškels iki neregėto aukščio :
Kaip dainą Birutės, kaip Vilniaus legendą,
Minės drąsius didvyrius oranžinio paukščio.

1963 m.

MUMS GREIT PAVASARIS ATEIS

Verbų puspurėliai – sidabrapūkliai,
 Jau linksmi maudo saulės spinduliuos
 Virva vyturiai dangun įsisukę –
 Greit pievos, dirvos linksmi sužaliuos.

Malonūs atodūsiai nuo žemės
 Kvepiančią migla pasklis po orą ...
 Gyvybė, kuri saulėje gema,
 Dabar bujos jau, kaip mūsų norai.

Pražys greit vyšnios, obelys, ievos –
 Skraidys šilkiniai žiedų lapeliai.
 Po miškus, kalnus, daubas ir pievas
 Tyliai vartusis margi drugeliai.

Išsirpins saulė sultingas uogas
 Pakvips palaukės medum ir vynu –
 Šis metų laikas žavus ir tuo gal,
 Kad su dainomis mūs darbą pina.

Via nesiliaukim puoselėt viltį;
 Greit Komunizmo užtekės saulė, –
 Liaudis netrunka aruodus pilti,
 Tegu tik klesti taika pasauly.

Saulėtom mardom žydi mūsų dienos,
 Mes liaudis ruošias nuostabią skrydžiui, –
 Todėl ir pluša, visi kaip vienas,
 Dėl savo laimės, dėl tūkalo didžio.

UŽMIESTYJE BEKLAIDŽIOJANT.

Nusėiuvo vasara gulbės giesmė,
 Nemano vilnimis nubangavo.
 - O mes į laimę kelius vis tiesme,
 Pajungę šviesai Nemuną savo !

Pagelto jau beržo žali lapai -
 Ir tvirtuolio gėluo jau gelata.
 Kažin kaip nyku laukuose tapo.
 Ten kur svajota - širdimi nežistas.

Rūkų silkais laukai dabinas,
 O saulė kraštus jų nmaukauoja.
 Šalta drėgmė gamtą apkabina:
 Paupės ir pievos ja alauoja.

Jau negirdėt linksmo klegėjimo
 (Lyg būt nuskendęs jis Kauno jūroje)
 Gyvenimas - gražus ^{savo} tekėjimu,
 Todėl sutelkę jėgas jį kūriam.

Ir kai ~~metu~~ užėini, saulėtam ore,
 Kažkur pramintą vasaros taką -
 Pajaukti širdies didesnį svorį:
 Jauti krūtinėj stipriau ją plakant.

Po to jau grįžus į miesto dūšą,
 Į jo gatves, šviesomis užlietas, -
 Krūtinėj, lyg šaka paldžusia,
 Staugia ilgesys, kad nėra vietos !...

RUDUO ATEINA

Švilpia vėjai papieviaisia? pakraigėm,
Ruduo brenda pilka dargana;
Nukris lapai auksinėmis snaigėm -
Nieks neklaus jų: žaliuot, ar gana.

Tarp tų gelstančių tolių taip ilgu,
Nuo gamtos to mirimo graudu -
Drėgni vėjai kai širpina smilgom,
Kai gautoje liūdny tiek raudų.

Tuoį pajusia, kad vienuša juosia
Ir kad saulė rūkuos jau prasego,
Tik, vakarykščių džiaugsmų palenuose,
Prisiminimų žarijos dar dega.

Kad taip širdį audringą, neramią
Kur išsiųsti plieniniais keliais!
Kam ilgesiu beprasmin ji tremia -
Plienas kančiai iškilt, gal, neleis?

Nusinašty žiaduotom svajonėm
Tą troškimą neramų širdies -
Tada girios, laukai; kalnai, kloniai
Vien tik džiaugsmo dainas tegirdėt!..

Tas ruduo vis - teina priminti,
Kad jaunystė ne amžių žydės,
Nors laukai, po žiemos atgaivinti,
Vėl žaliuot ir žydėt pradės.

KANČIA PO VUALIAIS

Tausojau tau širdyje vietą,
Kaip mylimiausiai iš draugų, -
Tave nusivežė karietoj
Našlys, iš buožių atraugų.

Neapsimešk, kad kurčia jausmai,
Ar žodžiai dūšios nepaliestų :
Taip abejinga mano skausmai,
Ilg neturėtumai širdies tu !..

Aš tau jaučiu, jei nesakysian,
(Bet tu puikiausiai žinai),
Kiek grąžinai mane mintyse,
Tiek syk gyvybę grąžinai.

Jei laimės žvaigždė tu nuskristum,
Ar sutirptum dangaus erdvėse, -
Aš pasakyt šiandien tau drįstu :
- Dėl tavęs naktis prabūdėsiu ...

Žinau, kad kelsi pokylį didį,
Šali laukai pakvips nuo rūtų;
Jei būčiau tavęs neišvydęs,
Tai man šiandien lengviau kiek būtų.

Kai raudos smuikai ten su fleitom,
Ir ūbaus palėdos eglėse,
Seks gašlios akys kur beeitum -
Jausies lyg skęstum dumblyne ...

Nepridengsi kančios tu grimu,
Juodų minčių, baltais vualiais,
Ir pravirksi plačios arimuos,
Kad nepaklusi širdies ^{tu} valiai.

Atklys tavēsp tik trankas vājas,
Nešdamas skundā manas širdies -
Šaukai: kur laimē pasidējo,
Kai nusvylimas plīst pradēs.

Priemīnsi bērnu, be apgaulēs,
Lūdnokas šodāius jo dainos:
"... Viskā galā uēmirāt pasauly,
tik negaliu tavēš vienos l.. "

Dangum svyruos mēmulis baltas,
Sīdabru laukus padabins;
Jausiesi širdīšai prasikaltus,
Nemielos rankos kai kabins ...

1946 m.

TU PRISĖSK PRIE MANĖS !

- Tu prisėsk prie manęs, pailsėsi
Ir nebok, kad atrodau kiek senas !
Senas medis daugiau teikia pavėsio
Ir žarijos, gal, giliau jame rusena.

Ne vienodi būna medžiai, juk, sodų
Nevienodos, ne^t tos pat veislės, obelolės ...
O kad būtų mums šia nenuobodu -
Aš paseksiu savo buities pasakėlę.

Buvau pampliu, piemeniu ir pusberniu
Ir mėnesionoj dainavau ik paryčių,
Neklausinėdamas: laimė bus man, ar ne ?..
Aš jaunystės nevaržiau tada, lyg tyčia ...

Nežinojau, kuo žaidimą šitą baigsiu.
Į ką atsiremsiu, jau kiek senstelėjęs,
Tik brandinau maištingumo ~~vis~~ vaisių,
Tarytum javą gimtų laukų sėjėjas...

Daugelis miesto ir kaimo grįtelių
Mirguliuoja dabar atsiminimų zigzagais,
Atžymėdami šitaip nueitą kelią,
Kovos įkarščių krūtinėj dar dega.

Tu nesmerk, kad neturiu brangaus nieko
(Juk daug kartų mane buvo apvogę)
Tikras lobis su manimi visad lieka -
Jisai randasi, štai, kepurės pastogėj !..

Tu neklausk: kuo aš būsiu, kur eisiu,
Kieno peilio krūtinėj randai, štai, lieka -
Muskelia obelį, vien kad neša ji vaisių
Ir karaliai kartais virsta į nieką.

Jeigu nori, tai mylėk, koks jau esu,
Mylėk išdikusį, padaužą ar kvailį, -
Nesu masalas puolęs lyg iš debesų ...
Meilė rinkdamos nestato, juk, į eilę !

Meilė išskiria mylimą iš tūkstančių,
(O ji sprendžia visuomet savanaudžiai)
Nors daug širdžių yra meile stuksančių +
Tas pats varpas, ne visiems vienaip gaudžia.

Tau atrodys: nepasakiau čia nieko naujo,
Kad kitų daug apie tai jau pasakyta,
Bet atminti, kad paeina viskas iš kraujo
Ir - jei viens gimė, ar neturi gimti kitas ?

Jeigu vienas kurs praėjo tankmą miško,
Tai nepadarys jis visiems tinkantį taką;
Ir, jei širdis kieno meile ištryško,
Ar nelieta jau kitiems kas pasako ?

Daug kas veržiasi į svetimus plotus,
Stengias įvykių sulaikyti jie eigą -
Aš nenoriu su vėjo malūnais kovoti, -
Kas netvirtas, pats save tas pribaigia.

Tu nekibk prie manęs lyg prie plūdės,
Jei be aistros, dar daugiau ko nepuoselėji ?
Mano principas: jeigu sykį prie ko priglūdai, -
Tai ^{jau} nevaikyk tuščiai ~~už~~ lauko vėjų !

1958 m.

LOPŠINĖ

Saulutę vakarą suvystę
į reusvai žėrinčias marškonis,
Po dienos triūso namo grįžta,
Darbo džiaugsmu nušvitę žmonės.

Antai, žvaigždutės dengų mirksai -
Nori pažvelgti tau į veidelį.
Jei būsi geras - nopravirkai -
Tau dovanos naują žaislelį.

Friedainis:

Miegok, vaikuti, šiu-šiu, liolia
š-aaa, džiaugsmo neišsakytes,
Leisk pailsėt savo motulai,
Kolei išauš vėl gražus rytas.

Liolia, liolia, a-a, e-aaa...

Pasupsiu tave, palioliauosiu,
Kad tu užmigtum, lyg paukštelis,
Kad tau sapnuotus spinduliuose,
Žavios vaikystės, šviesus kelias.

Uz lengo vājas nektī supa :
- Li-lingo, lingo, liagut-lingo !
Nūtilo pauksdālai linkamo āpo
Ir vabalālai *kāz kur* dingo

Uzmīgo voverēs ir zuiklāi
Ir lapē oļoj su mētylāis
Stirnelās snaužāis guoly puiklāi -
Jau visi žvērīs mīga tyllāi.

Priedainis:

Miegok, vaikuti, ir t.t.

Tavo sapnų ramybę saugo -
Visa šalis kuria tau laimę,
Kad atsilygintum užaugęs,
Nes geris nesteis savaimė.

Galbūt, atlikai drąsius žygius,
Kai tik ateis tas skirtas laikas.
Dabar sapnuok, saldžiai užmigęs,
Kad augtam didelis ir sveikas.

Priedainis:

Miegok, vaikuti, ir t.t.

Netrukus eisi į darželį -
Tenai bus linkama tau ir svega:
Ten surasi gražių žaislelių,
O dar daugiau gerų draugų.

Mokslas nušvies tau platų kelią,
O Partijė sparnus tau suteiks.
Darbas išvystys tavo galią,
Kad neruo būtumėi, kai prireiks.

Priedainis:

Miegok, vaikuti, ir t.t.

MIESČIONYS KAIME

Iš žiemos miego ganta jau kelias,
Saulėtos dienos, lyg paukštės skrenda,
Jau jaukus sodai pumpurus skelbia -
Trapūs lapeliai į saulę Brenda.

Žydinčios vyšnios, žydinčios levos,
Kvapiu saldumu širdis nusilpins;
Tuoj kolūkiečiai išeis į pievas -
Padangė dainų nebesutalpins.

Tada ateisit ir jūs iš miesto,
Su puošniom dainom ir jų kaprizais,
Patogiai saulėj čia pasitiesti
Ir padėjuoti kišenės kriziu.

Bet jūs nejausit to gamtos grožio,
Kai saulėi atokant rasos sužyba
Ir nesidžiaugsit darželio rožėm -
Tik, kad nereikia eit į tarnybą.

Iki dešimtos jūs sau miegosit,
O atakėlą čiupsitės griso -
Gristinės, dešrų daug sunaudosit
Kiekviens vadindams veikėją žymų.

Padikinėję kaimo lig sočiai,
Erauksit vėl miestan, į vietą šiltą -
Dėsitės tenai tikrais galvočiais:
Į liaudies širdį nutiesę tiltą.

PAVASARIO REVOLIUCIJA

Nemunas pradėjo sukilimą -
Greit ims perkūnas bombarduoti !
Prašys mergaitę savo mylimą :
- Eime rūtelių išvaduoti !

Šaudo į dangų, lyg raketas
Gręždami orą vyturiai,
O raistuos gandas, lyg niekuo dėtas,
Žvalgybą atlieka santūriai.

Tratėdami per kalnus rieda
Traktoriai - žirgeliai *dyvini* -
Jie kovos giesmę, trankią, gieda
Ir mūšin stoja jau ne vieni.

Žiū, kelių kaimų kolūkiečiai,
Puola dirvas sutartinai !
Plūgai akėčias gi pasikviečia :
(Sėjoklės, mat, pučiasi nūnai).

Tuoį pradės pliekti lietutis šiltas,
Rausvu rūku pakils daigeliai :
Saulutė, sugriovus žiemos tiltus,
Prisiridens žemėj, ik valiai !

Žiedai pradės tuoį dujų ataką -
Mus meilės alpužiu žudys;
Šilai suoš triukšmingą šneką,
Paukščiai eskadromis skraidys !

O po šilojus bandos galvijų
Kels nedrausmingą savo puotą ...
Sproginės darželiuose pinavijai
ir žaliuos rūtos *jau* išvaduotos !

Taip išsipildys žmonių troškimai:
Užvaldys gamtą vėl oras grynas,
Nes revoliucija tvirtovės ima,
O ji - pavasariu vadinas !

Garvežio mašinistas

Diena, naktis, diena naktis -
 Lyg muzika skrieja jaunystė;
 Į tolumą panarinęs akis,
 Garvežiu lekia mašinistas.

Jį pasitinka šviesios stotys,
 Mojuoja jam žali žibintai ...
 Ne menkniekis: kūrą tausoti,
 Kai grafikas nė kiek nekinta.

Per pūgą, ūkanas, ar lietu,
 Jis saugo vykstančių gyvybę;
 Rankos įgudusios ir kietos,
 Ant pultų valdymo tik žyba !...

Sauniais darbais žydi jo dienos,
 Jauku gyvent gausioj šeimoje.
 Širdis drąsi, kieta, kaip plienas,
 Su gamtos stichija kovoja.

Smagu stebėt, kur kelio vingy
 Kai lekia traukinys nušviestas; -
 Žavus jis naktį ypatingai,
 Tartum skrajojantis būt miestas !

Smagu, kai žaros tamsą karmo,
 Kai švyst saulėtekis jau ima ...
 Bet mašinistui-tai ^{vien} tik darbas:
 Garbingas pareigos atlikimas.

1958m.

NURAMINĪMĀS

Tu nesiguosk, lyg miris širdies dainai,
 Kad pavasaris visai nelauki jau ...
 — Ziņrēk — jau sniegsas, upēmis macina,
 Trapās daigeliņi kalasi palsekēje !..

Jau greit mums gervēs parnēs pietu kaltru
 Ir jauku klegesī zaliņu lanku.
 Tada jau širdis širdī tenai greit ras
 Tarp šālo sodo geltonu taku.

Tada suprasi nuostabībai tu, mīlē,
 Pati patirsi, pati ītikēsi,
 Kad laukai gydo sudrumstāju sielu.
 Kiek galvos slypi šīs sodu pavēsy.

Šalusa grāžins tau jaunatvēs zīmes,
 Upeliņi ir vēlēk ilgesu skardēms.
 Tada pajusi, kad širdis atgaisus,
 Vēl diēle mēle tiktai tagyvens.

Vēl ims zaismingai cērai vilnyt
 Grēžēsis ievos akaidriām jū vandeni,
 Pakvips tuoļ gojai šulbējimo pilni
 Tada tu pajusi, lyg naujai gyveni.

Švilgains tau džiūgins mēlynos platybēs
 Ir virpins klausē lakštingalu tryliņai,
 Širdī tuoļ parims gantos tos grožybēs
 O šitas grōžis tave nuteiks subtyliņai.

Tiktai per darbą rasi tikrą vietą
Ganybos fronte, taip pat ir buityje.

Lenktynių džiaugsmo širdyje užlietoj,
Nusivylimo žaizdos greit užgyja.

Be/ kolektyvo - vienida kėtosies
Lys liūdna paukštė tu po naktį juodą.
Tat ženk į koją šaunuolių gretose,
Džiaugsmą tas ima, kas kitiems jo duoda.

1963 m.

Kolūkiečių daina

Tai mums linksmą pabarėjo,
Kad rugeliai užderėjo.

Varpa varpą švelniai plaka
Tartum jūroj - narast tako.

Karštos dienos mums užėjo,
Talkininkų prigūžėjo.

Kerta vyrai ir mergaitės,
Tartum darbščios skruzdėlaitės.

O kombaino mašinistas
Darbo tempus sparčiai vysto.

Mechanizmus kombinuotus,
Valdo rankos prakeituotos.

Sklinan gausmas iš už gojų,
Daugia bitės vasarojui.

Veža derlių kietin, kluonan -
Bus mėsos, kruopų ir duonos.

Ten prie prūdo kuliameji,
Tartum bulius vis riauvoja.

Mina šiaudus pionieriai -
Savo džiaugsmui, visų gėriui.

O spaliukai varpas renka -
Čia jų nuopelnas nemankas.

Triūsac valsių visad duoda:
Greit pripildysim erodus.

Buvęs skurdėjus-gritelninkas.
Dabar laukų šeimininkas.

Todėl darbas verda, kūpa.
Pilnas žavesio ir ūpo.

1963m.

(iš ciklo "Gamybos darbas")

I. Gražų gyvenimą

Prieš paliekant Donbaso pramoninę stepę,
Plieno strypai užbaigia puošimosi ciklą
Ir, lyg bernai prieš vakaruškas susitapę,
Atkeliaavo į Vilniaus Gražų Gamyklą.

Strypus čia, tik gemalu rucšiniui paskaitė –
gamykla gi, tai savotiškiausia ginekologija:
Stiprūs vyrai čia ir mikliarankės mergaitės
Juos priėmė – tarkia, auklėtojai neblogi jau.

Čia juos plovė, karpė, centravo, virino,
Prezavo, grūdino, galandė, šlifavo –
Protingos staklės kailius tol dirino,
Kol įgavo gražtišką veidą jie savo.

O po tų operacijų, tiksliausių, keliošikos,
Juos, tarytum gyvus ir švytinčius jaunystę,
Nespėjus net linksmi riktelti: – Valio, ar ką –
Švarutėlaičiai, lyg kūdikius tuoju suvystė.

Jie vos gimę, bet jau pilnai subrendę,
Tinka darbui (jie net patys tą supranta)
Ir keliaus dabar tenai, kur jų pasigenda,
Kur žmogaus kūrimos mašinos – gigantai.

Jie eis ten, kur darbas didvyriškai kopa,
Kur žmogaus stebuklą pilna žemė ir dangus,
Kur gaminamos raketos? ką planetas supa –
~~Vien~~ Ten, kur progresą kuria Tarybų žmogus.

Nacionalizatorius

Jo veidas atrodo kiek pablyškęs,
Neklaudų garbų rėmuose;
Akyse - tarytum juodos peteliškės,
Kasliai į tolumą įsirišusios.

- Pui, neįdomus - gal sakys mergaitės, -
- Nėr grožio jame nė už kapeiką !..
Betgi kas vidų jo, mintis įskaitė -
Tasai ^{jau} nėra jame, ką poikia.

Ne išvaizdą grožio jo reikia ieškoti,
Ne šia asmenybės tikrą jo vertybę;
Reikia minčių išgvildinti jo plotį -
Novatoriškumas gelsmės jų šiba.

Stakles jis sukūris, ar tobulina, montuoja -
Grožio ^{gi} jo energijoje ~~nenutrūkstančioj~~ nenutrūkstančioj;
Ir meno savivaikiai jisai ~~neabuoja~~ -
O jo išradimai kaupia šaliai tūkstančius.

Tai kas, kad kartais jis savy paskendęs,
Ar sąmojus tarp draugų linkamai nesveido, -
Progressą rytdienai, kuria jis jau šiandien,
Vienžyg pakeisdamas technologijos veidą.

Bet jis, juk, gyvas žmogus - ne schema :
Iš kaulų, raumenų, dirginių ir kraujo -
Kaip ir visus, jį jaudina taikos tema
Ir, apamai, viskas, kas pasauly naujo.

Tiktai aistra jo tokia: dirbt darbą pamėgtą,
Į plieną įgyvendint kūrybingą mintį,
Vis, didinant staklių ekonominių efektą,
daugiau, tobuliau ir sparčiau gaminti.

C a c h o k a l v i s

Džak, tuk, tuk, tuk, tuk, - kščišš -
Stropiai dirba pneumatic kėjis.
Kalvis laksto, lyg vikrus valniukštis,
Darbo įkaršty, net nesveikindams draugų jis ...

Ne tokia čia kalvė, kaip kad kaimė,
Savo žvangesiu primenanti mums idiliją;
Ji siaubinga savo jėga - savaine,
Tačiau kalvis, visą širdis, myli ją.

Nesatyti čia padėjėjo kintuojant,
Įveikibus į odinių duplelių svertą:
Dinama į žaizdą greičiai pospuoja ...
Sunkios staklės metalą atkerta,

O pats kalvis, lyg artistas spektakly,
Švyti šviesų, įvairiausių nužertan ...
Ir stebi jo grimasą atkaklių,
Ir mąstai: *tai toki, nupiešt būnų vėtra* ...

*Štai raškas būna kalvis pavolščius,
šleponas jamas muslejuose parodyt :
Priešais statiškei vaizduoja jo vaikelius -
Dien blentamas ir vėtrų jis koky.*

Mūsų gyvenimo ariautingojo poemoj,
Jo vieta tarp ryškiausių herojų.
Šiltojo skalėj, tat, *vairduokit darbo tam,*
Nas jis *kūria* Komunizmo rytojų !

1962m.

Šlifuotoja

Cechas jungia, (kaip Iljichius svajojo),
Energetikos srovių magistralon.
Rankų darbų čia *staklės*, tausoja,
Kas minutę lėk apdorojamos detalę.

Prie vieno, štai, šlifuotoja mikliai,
Valkios rankom, gaminius vis keičia ...
Į ją šauda akimis jaunikliai -
Ji, nebedama, šlurkštumus tik šveičia ...

Dantis rodyt čia ne vieta, ne laikas,
Kai gamykloj lenktyniaujantis darbas;
Skrustus rauevina įkarščio tvaikas -
(*Ji spartuolės turi vardą pagarby*)

Nešinau, ką dūmoji, mergyte,
Pasinūrusi visa į gamybą:
Ar kad įgūdžius nelengva įgyti,
Ar kad širdį neilgės nuovila gnyba?

Aš stebėjau šostadienio vakarą,
Kai tu šokai klube su jaunuoliu;
Kaip išdildžiai jis vis lūpą atkeria -
Atseit: ~~šokti~~ su juo šokti laimė tau puolė.

Is manerų kvailų jo taip matės,
kaip didžiuliojės minkštom savo rankom:
Jis, mat, popierį čiupinėt tik pratęs,
O tu staklių tepaluotą baranką ...

Darės pirta man ir graudu be galo,
Dėl tavęs: tokios mielos ir svajingos...
Tu laikai jį už kažkokį idealą -
Jis: kaip priedas, prie buto, reikalingą.

Taip norėjosi sušukt: - Po abrazyvu
Kyšk apkempusią, jo manką, dūšelę !
Apšlifuosi - gal taps jis valyvu .
Jeigu ne - tegu dilgės jį gelia !

Įvaldei tu profesiją solidžią,
(Išdidumo gal kiek tau ir stinga)
Ir žangi į Epochą mūsų didžią:
ir darbšti, ir tyra ir svajinga.

Jei šlifuoit tavo darbas tikrasis -
Tai ir šiupk šiurkštumus, kur papuolė !
Si šlifavimui modelių daug rasis,
Jeigu jų paieškosi tik uoliai.

1962 m.

Grūdiniojas

Lyg vulkano atšakos, miniatiūroj,
Stulpais krosnyse liepsnos sutvyksta.
O termistas į laikrodį nuolat žiūri,
Sėkdamas procesą, kaip grūdinimas vyksta.

Pro duris ir atidaryta platų langą,
Šalčio srovės vogčiomis vidun įbėga.
Bet jis stebi vien tik gaminių brangų -
Atkaklumu demonstruodams žmogaus jėgą.

Per atlapotą krūtinę ir per veidą,
Net srovėmis prakaitas jam srūva:
Nė minutei jisai poste neapleido -
Nuolat keisdamas vis įkaitintą krūvį.

Nelaikykit jo surambėjusiu, lyg lava:
Jo siela kapina jaunų dienų lyrikos;
Bet jam poreiga, tai lyg motina! sava
ir nemėgsta jis tuščius panegirikus.

Jei paklaustum mūsų šaunų termistą:
Ar nesvaigsta jam galva nuo darbų? -
(Atsakymai, jis į ekskursus nenuklystą):
- Pildyt planą, - štai, kas šiandien svarbu!

- Kol automatai valdys šaltį - šiltį,
Gamyba ir dabar turi vykti ritmingai:
- Negi galime mūsų Partiją apvilti,
Negi galime liaudžiai likti skolingais!

- Viena dar bus mūsų minkštąblumė,
(Kai kurie žvelbia net sunku jaus apibūdinti.)
Jis už dėdžių nuo skarevų jo klaukimas -
Gali praversti ir jame šis užrašas?

1962 m.

PRIE KALVĖS KOLŪKIO

Dar tik kovas - švilpauja šalti vėjai,
Bet vidurdieniais nuo stogų jau laša.
Pasiruošimas pavasario sėjai,
Naujus rūpesčius mechanizatoriams neša.

Iš stoginės traktoriai, plūgai, akėčios
Ir kitoki žemdirbystės pabūklai -
Juos patikrinti žvilgsnius jau kviečia,
Kad pavasarį jie darytų stebūklus.

Danda kūjis, kalvėje, vis danda -
Žiū - suvirintojas žiežirbas mēto
Ir mechanikas darbo čia randa -
Visa technika taisys čia tualetą !

Ateis laikas ir išeis broleliai
Į laukus, išvaryt pirmą vagą -
Traktoristui tas džiugesį kelia,
Tat, stropiai jis apžiūri noragą.

O paskui ? Kas paskui - visi žinom:
Žydės ievos, purienos, alyvos,
Šoks jaunimas pirmoj gegužinėj,
Ir darbuosis visi, kas tik gyvas !

Pabers grūdus, valytus, lyg auksą,
Kad saulutė žaliuot juos prikeltų
Ir, kai derliaus gausingo sulauksim -
Jau žinosim: visas triūsas - ne veltui.

Tat, traktoriai, plūgai ir valkės,

196/m. stokit į darniąją eilę !

Kū tik pūnys nubėgs upon, pelkėn -
Jūs, už globą, atsistaisit savo meile !

Prie kalvės šiandien židrėti malonai:
Mechanizmai traukia lieno daiginą ...
- Stot ramiai, taikiai mēto kolonai ! -
Kolūkiečiai pradēt sėją ateina ! ..

Laiškai

IŠ URALO

LAIŠKAI IŠ URALO

(Jai, jam ir visiems)

1.

Tu vis klausai, kas prikaustė Urale,
Kokios nuvedė mane ten vyliuonės ?
Atsakau: ne per paiką savo valią
Atsidūrisu ten po krapios kalionės.

Bet šiantieną man mažiausiai tas rūpi,
kaip priaugau aš prie šio kolektyvo.
Čia, kur darbas didvyriškai kūpa,
Neišgirsi tu nuoskaudės motyvų.

Nors šaltis keturiasdešiatį rodo
Ir šerkėnu greit pavirsta žodžių garas -
Širdis širdį čia supranta be kodo,
tai gliebi tuoj atsisidu pasidaro.

Jau išmokau nuryt bet kokią kanšią,
kiek raukydamasis, lyg alkoholį -
Kartais rodo, kad be jų negyvenčiau,
Net nuobodu kai jos būna nutolę.

O ir šiltą valandą čia nestinga,
Draugo širdį kai jauti po bušlatu,
Tik draugystė čia bent kiek ypatinga -
Nes pas šiauriečius viskam savas matas.

Tuoį pajunti, kad noriai gyventi
O sunkumus tai tik įneši lyg auką,
Kad netrukus bus ir šioj gatvėj šventė -
Didžiai laimei ir aukoti reik daug ką.

Čia, kur taiga žaliom marionis ošia,
Kur nepraejo lig šiol žmogaus koja,
Šaunūs vyrai, aukštai galvas atlošę,
Žalią mišką, tartum nendres iškloja.

Kelio trasa per mišką nusirango
Ir traukinukas link upės jau bilda.
(Naujų) grižių žybsi langas prieš langą
Jas ir kūrą ir savimi apšildo.

Taip miesteliai čia išaugę bemetant
Pro eglių gotikus jų dūmtraukiai kyšo
Nenubrėžtos dar jų koordinatos -
Darbo gausmas su tėvyne juos riša.

Heroizmas visus trūkumus įveikia,
Gyvent čia sunku ir (p)draug malonu.
Daug kartėlio suvaldymas ^{tik} teikia :
Jis *čia reiškiasi* esmens kulto šablonuos.

Bet, gal *opi*, kai viską susumuoji:
Rūšios sąlygos ir pergalių dauginamą -
Pasijunti bręstą žmogum tikruoju,
Kad patė augi gamybos tame augame.

Tu, kaip matyti, permažai svajoji.
O gyvenimą imi pilnom saujom,
Mat, beribis tavo žingsniams/pakojis,
Ir jaunystė pasėjusiai triukšmauja.

Kam svajoti, jei akylaizdoje viskas:
Ir berniokai ir ~~al~~aus geslyės pūtos.
Jei, sakysime, apšėdėlas tylika
Ir nevyata dar, daleiskimo, rūtos ...

O pas mane dalykai kiek kitoki :
Aš svajonėm vis gydaui sau delūžę.
Už tą džiaugsmą, nors ir nuovyla moku, -
Leidžiu svajas, kol sparnai nepalūžę !

Ir valzduojas man ežeras prie šilo,
Ar mergaitė laively su gėlėmis ...
Saulės diskas viršum medžių pakyla,
O šešėliai kažką rašo eilėmis ...

O, be to, dar pasakysiu be monų,
Kad dažnai aš svajoju apie sodus -
Moldavija - linksmas kraštas ūigonų.
Nuolat gundo - ten bent būt nenuobodu !

Tik nepamiršk, kad čia idomus ^{nieko} nėra,
Ar kad skęstame dūšioj nuobodybės.
Juk, kvėpuojam ta pačia atmosfera,
O tempo net didesnis čia statybų.

Juk Uralas - tai kalvė neapbrėpiama :
Čionai kalama šalies mūsų galybė.
Tiktai nostalgija dūšios palėpėj man
Kartais ima iš įsivaizsio lyg grybas.

Gimtų ^ulaikų peizažas įsirežęs,
Priešimimais sugrįžta į širdį
Ir, lyg iš po sniego išalusios vėžės,
Staiga išlenda ir graudulių nugirdo.

Bet pasaklyje viskas turi saiką -
Nors ir ilgiausias siūlas turi gi galą.
Tai praėina ir silpnėbei greit laikas,
Ir - žiūrėk - akyse drumzlės nusivalo !

Siunčiu geriausias linkėjimas savo:
Pažįtaniesiems, netgi nevidonams
Visiems, kurie prieš mane melavo,
Nes dabar pas mane seilės sezonas.

3.

Ziema. Šaltis keturiodešimt rodo
 Ir naktinės rimties niekas nedaršo.
 Dangaus gelumbė: įtempta vienodai,
 Su šviesiom žvaigždžių skylutėm – properšom.

Bet tu, mylimoji, per daug nebūkštauki:
 Nepribaigs dar manęs toksai niekas.
 Konservuotą, šviežią, tartum iš rūkšties,
 Parvešiu malų trošiam patiekalui.

Tik tu mažiau švaistyki ten, kur ginta
 Ir berniukų neisileisk į kambarą:
 O gerk tai tiksliai tiek, kad netroškintų –
 Žodžiu, elkis taip, kaip mergaitė dera.

O vėliau? Kas vėliau – matyti duosis,
 Pavėlavęs gi – dar pasivyti gali.
 Jeigu kas patvarus, tarytum uosis,
 Tai ir iš šiaurės sugrįš nesušalęs.

Aplamai, nereikia akubėti gyventi:
 Sunku jau grįžti, priešus liepto galą.
 Neskubėk kelti tu vestuvių šventę, –
 Norėčiau ir aš aplaistyt jūs stalą.

O kol kas, tai švytėk sau į sveikatą!
 Tavo neudai veikia ordvė ir laikas.
 O aš, po senovei, gyvas, kaip matot
 Ir pajuokauju, lyg didelis vaikas.

1953 m.

10. 4.

Kaip jums apsekyt tokią vidaus būseną,
Kai sieloj nematyti nė vieno kranto,
Kai apatijos slėgtuvas širdį dūsina
Ir rodosi, kad niekas tavęs nesupranta.

Putli esmėybė vakar ciniškai dėstė :
Kad esame senai jau iš gyvųjų murelyti,
Kad šitoje taigoj nusmerkti ir dvėsti,
Bet - kol arklys veža - jį dar verta laikyti:

Ir išvykt iš šia nėsą prasmės mėginti -
Tegu niekas nesikreipia ir neprašo,
Nes nepa^{rai}somais esam pripažinti:
Visi, ligi vieno - kaip lašas į lašą.

Po jo pareiškimų kyla apneudumas :
Ar toks atpildas mums, kad kūrėm gamyklas,
Statėm klubus, parduotuves bei rūsus,
Paleidom garvažius iš išpuošėm mokyklas ?

Kad šia atvykę vien tik taigą tematą,
 Vien brežento palapinėse žiemojom -
 Jose prie žemės prišaldavo mūs bušlatsi
 Ir daug kas nusišaldė rankas ir kojas !?

Ar visa mama už tai, kad mišką iškynę,
 Įtaisėm daržus, šiltnamius ir aikštes ?
 Kad tūkstančius kūbų medienos tėvynai
 Davė mūsų rankas, ir darbščios ir smalsščios ?

Kad dėl bukapročių toko kęst širdies maudą,
 Kad nedatekliai klojo šeuniausius vyrus;
 Kai, trukus medkirčio piūklui, girdėjai raudą,
 Tarytum jo tėvai, arba motinai mirus.

Nes geras piūklas - *tai* reiškia našų darbą,
 O tuo pešiu planą, duoną, net gyvybę -
 Todėl medkirtys jam skyrė tokią sverbę.
 Bet šito *nenorėjo suprast* mūs vadovybė.

Dabar ši skriauda atgijo vyrų jausmuos
 Ir kerčiu apmėdau širdis jiems degino.
 Bet - gi mūsų šalis žino: kam jis pasiguos ? -
 Tai nors ~~taikiai~~ žedžio rausėsi po smegenis.

Sunku buvo spręsti: kas jis - pranešėjas ?
 Šitai instruktuos, ar tik tuščialgalvis ?
 Kai pritrenkti vyrai kiek atsipeikėjo -
 Į jį pasipylė aštrių replikų salvės :

- Māgstatam būt giriāmi, bet nuo žmonių pagirtų
- + Tik mulkias viskam taiko tų pašių aršinių !
- Reiktų, kad psichiatras kruopščiai jį ištirtų !
- Paklauskit : ar apie Iljiščių ^{ar} jis ką nors žino ?
- Tikslai tas, kam galvos dėžėj proto striuke,
Gali vienaip, be išimčių, apie žmones svaigiot !
- Jei duonkepėj krosny kas iškepa viščiuką,
Vistiek nevašina jo nicks pyregaičiu !

Putlusis svečias nuo žodžių eudros sprako
Ir mums krūtinėje tartum palengvėjo.
Bet rytojaus dieną darbo tempai smuko -
Nuo tų nuodų, kuriuos širdyse pasėjo.

0 aš der svaioju, nes svaiojotinaginta
Ir į žvaigždės leista žiūrėti, kiek nori -
Nevalia tik klijoti, kaip Perai Gintui
Ir netinka lėbaut, kad ~~netaptume~~ stori.

Tu kiek apsirinki, wieloji mergyta,
 Įterdama mane jau grimstant į dugną.
 Dar aš pasitikįs, galiu atsakyti
 Ir vis nesiliauju širdy žeratyti ugnį.

Tiktai tapau erzlus, tartum šuo aprietas,
 Kad perniek daug eina visokių vertybių
 Tabaku prasmirde gyvenimas kietas -
 O aš jo lyg durų laikausi įsikibęs.

Dar aš apsidirbu su smulkia mochalija
 Visokius veltėdžius pasiunčiu velniopį
 Bet šiandien man dūšioj terytum kas skalijs,
 Lyg būtų išdygus piktžaidė ten opi.

Ilsta ne nuo darbo, ar naktų nemiegotų,
 Tiktai nuo perilgo prošvaistės laukimo,
 Nuo ilgesio tėviškės žaliuojančių plotų
 Ir nuo bukapročių prievartos veikimo.

Vyres - jau tokia būginga žymė jama,
Kad kasdienių kančių jis pakęst negali;
Jis tyliai ištveria didelius kentėjimus
Bet jį ^{gi} ~~veikia~~ baltiniuose spalīs.

Kartais jums dėkoju, kad teikiatės guosti !
Kartais, ištikrųjų širdyje daug švino.
Kur link pasuks vairą, kokiam sustos uoste -
Mano laivo kelią gal tik vėjas žino ?

Šiandien ^{ju}ms linkėjimus ir "uošvį" bušiuoju,
Sakyk nepamiršta būsiuasis žentas;
Nors ir darbščia skruzdė, ar lokiū pilkuoju,
Jis vistiek dar nori pasaulį gyventi.

Dėkoju už laišką ir už dežus dėkoju !
 Pastarieji davė man daug naujos patirties -
 Nors tapau lengvatis ir vos laikeus ant kojų,
 Bet įgytą pamoką atainsiu lig mirties.

Mat, kai nupiešiau poveikslą mūsų technorukui,
 Tai mano viršininkui tūžmestis užėjo -
 Jis mane į karoerį trims paroms įbruko
 Ir prie jų dar priedo tiek pat pažadėjo.

Už tai, kad aš, splemkęs jo sukėtą karūną,
 Nes, pagal jį, pirmiau jam plešt privalėjęs -
 (Tegu tai pamoka man už žioplumą būna !)
 Jis nors ir neprašė - tą patį nutuokt galėjęs.

Taigi, dienosis aš dirbau ^{tiems} įprastin^{is} darbą,
 O nakvoti ^{mane} vedavo į šaltąjį namą.
 Čia sutelktom drapanom kovojom prieš žvėrbą
 Kūnais susijungę į vientisą gausą.

Po savaitės, (dėl nespėjus suvokt kiek klydau)
Viršinininkas pažadą gerbingai tęsėjo :
Už tai, kad prie barako jis vos nepaslydęs,
Man už neapdairumą vėl parą pridėjo.

Grižau iš viešnegės lengvutis ir linksmas
Ir toks skambus, tartum smuikas Stradivarijaus.
Dangus atrodė žemas, kad tuojuo palinks sau
Ir burnon, lyg bulkutė, įkvėpė vakare jau ...

Bet tuo nesibaigė su dažais istorija -
Juos man visus nukniaukė vyrukai pamaldūs:
Yra šie ypatinga žmonių kategorija,
Kurie mąsto, kad viskas, ką mato, *tai* jų valdos.

Ant kaklo jie turi kryžliuką pasikabinę,
Jie dėvi marškinias iš po švarko palaidus,
Rankose vytinė *visad* atlapota krūtinė, -
Bet naudingo darbo jie, kaip mero, baidos.

Kai užklausiui dėl daug šių vagišių vadeivų -
Jie pasiūlė iš jų "fondų" juos išsipirkti.
Kai išsipirkus vėl pakartojo pokštą šį kraivą.
Tai nusprendžiau dėl jų daugiau jau nesirgti..

Dabar es piešiu trintom žemėmis ir suodžiais,
Dar iš sugalų naujų atspalvių išmygu.
O kai vėgyšiai mano resursus "užuodžia",
Aš jiems, vietoj pinigų, pasiūlau tik špygą.

Radijas rėkdo Zarę Deluchanovę
 Ir į galvę šimtai minčių susigrūda.
 Lėdo palėbės puošia stiklus ana, va -
 O nuo širdies nėra kuo nuplaut brūdą.

Bet spieukis, pagaliau į Melancholiją.
 Į jausmus, kuriems negelis rast formos !
 Juk, nuo progreso nesam nutolę jau.
 Tai ir jausmus įstatykim į normas.

Geriau pasvajokim, kas sau susėdę.
 Apie dienas leistas kaimo idilijoje.
 Kai rausdavom kita kito susigėdę -
 Tai kažin ar kuris mūs nemylį jau ?

Aš nežinau kas dabar tavo lanko
 Ir kam nužadėjai tu savo įgrožį.
 Tuo tarpu man laiškų tavo pakanka,
 Už tai rezervavau širdyje tau ložę.

O kas liečia šio laiško mano stilių,
 Tai neraukyk per daug kaktos, ar nosies.
 Nes nežinau, kokius žodžius tu myli,
 Ką skaitydama verkai, ką kvato^{si}si:

Dažnai blaškaus vis: nei gulęs, nei kėlęs.
 Kartais įdomus gyvenimas mano,
 Gal kiek pasileidęs, lyg Apkaus mielės...
 Na, lik sveika ! Lauksiu laiško.

Tu man rešai, kad pasiskęs jus toks gandas
 Kad manęs jau tarpe gyvųjų nebėra.
 Jau net kapą užgožėjusios belandos ...
 Savo laiską išsiuntusi - dėl maneros.

Štai savo ranka šituos garsėženklus brėžiu,
 Iš to supraskit, kad aš dar gyvas esu.
 Nors jaučiuosi lyg žuvies meste į dėžę,
 Bet juokauti, tai dar negreitai aš mesiu.

O mežai ko trūko, kad su manim - baigta,
 Kai tulas gruzinas suvarė man peilį.
 Bet mūsų chirurgas - nuostabičiausias daiktas -
 Manyje vėl viską užtaisė gan dailiai.

Šiandien medicina stebūklus jau daro -
 Žmogų, tartum baldą, moka remontuoti :
 Kur reikia susiūva, kur špriso suvarė -
 Ir jau po mėnesio vėl gali dainuoti.

Neskubėkit smarkti per daug užpuoliko, -
Reikia reliatyviai žiūrėti į tikrovę :
Moteris čia, šisurėj, - deficitinis dalykas,
O jame aistrų virš plano susikrovė ...

Kai prieš moterį jėgą ėmė jis mėginti
/Mieše ją sutikus - tai proga patogi/
Į rykšmą atbėgęs nuo smurto ją ginti -
Dėl to jis, įsiutęs, šurklu sen ir smogė.

Daug kas mane gyrė, bet kai kas ir peikė:
Sakė: tik kvailys už moterį suktus,
Esą aš sukludęs tik ko ^{abiems} jiems reikia
Ir už tai išvadino mane Donkichotu.

Nors visos tautybės gyvena vieningai,
Kai darbą šturmuojam, tai ginčai į šalį !
Bet požiūriai mūsų tuoj būna skirtingi,
Kai svarstom apie moterį, arba moralę.

Turbūt kad smaliau jums: kuo viskas tas baigė ?
Kaip klostės likimas ano užpuoliko ?

Supratus, kad veikė - nuo aistrų apsvaigęs,
Tad jam *visą* atleidžiau ir draugais mes likom.

Kadangi netapau dėl jo invalidu,
Tai kamgi leist žmogui daug metų kankintis ?
Jis ir pats gailėjos nežmoniškai klydęs, -
Tad aš dariau viską, *kad* būtų užtrinti.

Kad būtu metę jo ašaras džiaugsmo —
Net svečiu užprašė į savo gimtinę.
Tėvai ten pražilę nuo sūnelio laukimo.
O jis vos neįpuolęs ir vėl į klampynę.

Rimau sargo būdelėje po langu
 Šiek tiek kraupu nuo aplinkos reginio.
 Vėjas piktai purto vatinį dangų
 O ilgesys savųjų širdį degina.

Tai kas, kad turiu kąsį avieštu drėbtą, -
 Jis nesuvilgys krūtinėj kas sausa,
 Kas išspaudžia ašarą stropiai slėptą
 Kas gintinėse lankui kreipia vis klausą.

Pajautomis regiu, kai jūs susirinkę
 Ten šiauškodami trinat švenčių stalą.
 Nuo muzikos ir šokių grindys trinka,
 kol gaidystė apskelbia nakties gelą.

Nežinau ar primenat klajūną,
 (O klajojimui ne platus jam retas)
 Ir kaip nesmagu stakirtąjam būna,
 Toli nuo gintinės laukti Naujų metų.

Išminčiai sako: laikas vietoj stovi,
Vien tiktai žmonės į ateitį skuba.
Žmonės - lyg augalai žiedus sukrevę,
Keičia turinį ir išvaizdos rūbą.

Valandos tik nuotolius nueitus rodo -
Tai kilometrastulpiai pakelėje.
Gyventi, *jei dirbi, nebūna* nemuobodu.
0 Kai jau padilem - sakom senatėlęj.

Tol, kol nežinom, ką likimas kets,
kol žaibai švyti jaunoje akysė,
Kudikiu linką vaizduot naują metą
ir, bendrai, pergražint viską, iš viso.

Laikas stovėtų, ar paukščių plisnotų,
Jis yra visad formuotojas naujo,
Gundo vartybes senas perkainoti
Ir išsiaiškinti, kas jaudina kraują.

Tą jaunystės gabalą, kurį man atėžė
likimas kvailu ir juokingu pokštu,
Manau, kad vis saugo nedegamoj dėžėj
Ir man grąžins jį, kai širdis tik trokš to.

10.

Šiandien ne juokais esu beisiškai įsiutęs
Tik dar tas noraiškis: "nesipink po kojų!"
Aš, tarytum giedros laike šienapiatės,
Laukdamas tavo laiško, daug prisigalvoju.

O gal tu?... O gal jau?... Tas "gal" periode -
Abėjonių man kyla gyvos virtinės.
Tuo pavyzdžiumo tuo ~~man~~ neįrodei.
Na, ir pastovumu nesu įeltvirtinęs.

Tu, į kitą darbą gavusi paskirtį,
Savo adresą vis už nugaros laikai,
O aš šis daktas, tartum šeikas po pirtį -
Gerai dar, kad atsiuntė mokyklos vaikai.

O ir sapnuose kažkodėl manęs nelenkai,
Lyg ruošdamai visiškai jau pamiršti.
Tavo mintys pas kitą lekia užuolankais -
Nė nesigink, - tai neįslaužta iš piršto!

Na, gerai ! Žinokis jau sau kaip tinkama -
Nebūsiu pelę persekiojančiu apuokiu !
Klaėjimas bėjas sekretus surenka man,
O visa kita pati širdis nutuokia.

16
Pas mus pavasaris nuožmiam išdykavime:
Į upių vagas bėga vandenys iš taigos -
/Jis neišrankūs, tai į save bet ką ima/
Upių vagas perpildę - po krūmus laigo.
Nuo paupio nutiesta sukšta estakada,
Pakilę vandenys beveik jos viršų siekia.
Po ją šliaužena viršinininkų plejeda -
Leukia atvykstant tų, kurie viską jiems tiekia.
Juk tuoį kuteriukai atvilks šia baldokus,
pakrautus miltais, kruopos, žuvimi ir cukrum.
Visi tie, kas turi nagus kiek smailokus,
Šiuo metu jis tampa be galo apsukrūs.

Juk kartu atplukdo gundančių dalykų :
Korservų, cigarėčių, rūbų, avalynės.
O ekspeditoriai, kad viską sklandžiau atlikus,
Viršinininkams nešlykšti atleisti degtinės.

Tai būna linksmiausios visų metų dienos -
Kiekvienas laimėjęs dabar kažką turi:
Vienus saldina cukrus, kitus menesienos;
Pilnos burnos juoko, ant šono kepurės.

Manau-nesunku jums bus įsivaizduoti,
Kad jaučiamės smagūs nuo to žydėjimo.
Pavasaris mus davė, ką gali tik duoti:
Esam pilni duonos ir pasitikėjimo.

Dabar mano mintys šuokiais šimtamyliais,
Tarytum drigantais tėvynėn nubilde,
Ten sveikina darbo nuotaiką pakilia
Ir dainos posmelis kratingą sušildo.

Kai krantuose daugiau pramogų neradę.
Ištvynę vandėnys grįž upėn atgalios.
Krantė rungsis vyrai, pavieniui ir brigadom:
Kas daugiau medienos upėn sumest valios ?

O aplinkui pavasario ^{švelni} atributika.
Su lakatingalom, erškėtrožėm ir levom;
Rodos dabar alyuotum, jeigu būt tik ką
Ir braidžiotum nakčiai kirtimais ir pievom.

Stai, jums romantika; jeigu jos taip nerit.
(Žinau, kad jūsų širdys prie jos ^{tai} linkusios)
„erbščiosios bitelės mėsą vis į korį
Savo triuso medų, kur jo bepririnkusios.

Gal net pati nežinai, koki džiaugsmą sukūrei,
 Savo laišku po gimtus laukus pavedžiojusi...
 Nuo ~~uodų~~ nors jau neapgina net speckepūre,
 Bet skaitydamas - nejuočiau, kad jie kandžiojasi.

Kartais man viskas iki gyvo kaulo įkiri -
 Sieloje tuščia (nesuskreba ten nė pelytė)
 Tąsyk, rodos, ~~visi~~ pasidarytum ^{jau sau} chers-kiri,
 Nes nebėra su kuo širdies maululiu dalytis.

Bet staiga ir vėl iškyla vilčių naujos srovės
 Ir, kaip tik pačiu laiku nušalina svarių.
 Neišdalintus lobius tuos, kuriuos širdis kreivė -
 Pasirodo - darne visus sielgrauža prarijo.

Viltis (kvailių motina) sako, kalnus verčia -
 Ir, ištikrųjų, ji man grąžino jau daug ką.
 Štai vėl žaluma elsuoja gamtos visos kerčias.
 Ir gaivinantis vėjelis viršum taigos plauko.

13.

Perplēšiu drabužī aš sau ant krūtīnēs,
Gal lengvīsu ^{pavasari} bus tadā ~~pavasari~~ ikvēpt.
Tie bērņai man nuolat primena gīmtīg -
Geisčiai ten palangēj nors diemēdžiū nulēpt.

Man dažnāi vāidenas kļēvai plašāšakiai
Ir žydinti sodai tēviškās sodyboj.
O dangus tenai toks, lyg sesučiū ^{mēs} kys
Ir mēlyni toliai, atroda *beribiai*.

Dabar ir čia skamba sidabru upeliak
O prie jū purļenes aukso dziedāis atlepias.
Ir žmogiška širdis suvokti negali:
Kur gi iki šiolei tasai grožis slēpās?

Gaivioje sauvalēj pavasaris čia šiaurēj -
Tik ^{tai} akmeņširdis jo galētū nejausti.
O žalusa tarytū permatoma kļaurai,
Ir taiga jau ēnē dārnīu chorā gausti.

Nors ilgesiu drąsko širdį gimtos kaimas
Bet ir šia svaigina gamtos grožis grynas.
Tai šis svaigus jaunes - vadinasi laimė,
O šis ^{visas} grožis - pavasariu vadinasi.

Nors gamta kasdieną žvaliau ^{dabar} pasipuošia.
Ir ^{dabar} šia ~~ta~~ vaik ištisą parą,
Bet tu nemanyki, kad širdis nesiruošia
Grįst šalėn gimton prie Baltijos marių.

Galbūt ^{tu} tas jaunes bus sunkiai suvokiamae,
Nes ^{tu} nebuvotai toliau ribų rajono,
Tai ir svetur ilgiau pabuvoti man -
patirsi koks tėviškes oras ^{taps} malonus.

Rašyk, kaip gyvuoja mieli kolūkiečiai,
Ir kokios respublikoj vyksta ^{mūsų} statybos,
Beto į gonkelį pasvajot kas kviečia
Ir kas tau nuo lūpų aviotes nugnyba.

^{tau}
 Ką išdainuoti ~~tau~~ mieloji mergyte,
 Kai ^{sieloje} gundo vakaras o svajas,
 Ką-kodėl ^{vien} tau tik, o ne kuriai ~~tau~~ kitai
 Man užsiminti vis norisi apie jas.

Kai vienišas sėdžiu anta upės kranto,
 Mintyse spėlioju: kuriebar tu būtas ?
 Rodos, kad ^{čia} niekas manęs ~~tau~~ nesupranta,
 Rodos, kad net kvapą pamiršau aš rūtų.

^{ir} Nužviogia traukinys pablūdusio klyksnu,
 Išgązdintos ožkos riščia pradzigena -
 Jau nabesuvokių gyvenimo vėkamo,
 Rodos, tiktai upė prasmingai gyvena.

Galbūt tu daržely susisąsčius rimai,
 Akimis parėmus saulėlydžio žaras,
 Laukdama ^{vis} brolių, kad ~~tau~~ pilkais arimais
 Parneštų žadėtas ^{tau šilko} skaras.

Ir mane vylioja vakariniai plotai,
 Tik ne jų žaismingas varų įvairumas -
 Lekia vis giatinėm jausmai ^{než} neboti :
 Rodos: iš ten kvepia atklydęs net dūmas.

Ant upės, štai, rūkas, lyg drobė plauko
 Ir taigą apkrovė ^{rasų} šaltos kekės
 Rodos, kad turėjau pasakyti tau daug ko,
 Bet jau nesuvokių, kur link mintys lekia.

Štai, aštuntą gegužį pasitinku,
 Miestely aptvertam aštriakuoliais;
 Daug svajonių per tą laiką prašvinko,
 Daug gyvenimo nužvangėjo šuoliais.

Nebarkit manęs, kad toks egoistas,
 Kad vaizduoja savo kelio vien brismę.
Bet supraskit, kad reiškiniiai kurie vystos -
 Turi - gi pereit per sielos mano prizmę.

O kad būtų kuo vaizduotę pasotint,
 Mes su pomėgiu į jaunystę nuklystam -
 Tada norisi gyvenimą tausoti
 Ir svajones našiu darbu pagrįsti.

Gegužės džiaugsmas ilgesiu išsiliejęs
 Šiandien ^{įau} pasiekė savo apogėjų
 Ir, štai, viešnamio sienos prisišliejęs,
 Klausausi gausmo atklydusio vėjo.

O kad viskas panašu būt į šventę -
Parsinešdinau pieno visą litrą
Ir tariuos, kad man sekasi gyventi,
Šveisdams dūšią² tuo, lyg pemza, ar švitru.

Kažkur girtas pravirksta apuoku,
Bėgančio žingsniai palange prabilda;
Bandau kurti ką panašaus į juoką,
Tačiau sielą man graudumas pripildo.

Savas laikas, matyt, viskam ateina, -
Viskas vystos tikslumu chronometro
Ir jaunystę mes palydīm lyg dainą,
Apsuptą žygių, nesekmių ir vėtrų.

Aš manau, kad pasaulin grįš^{dar} palaima,
Juk, ne veltui žmonės taiką^{taip} rūpinasi;
Laikas nuplėš asmens sauvalės graimą -
Pilną indą kartais lašas nukūpina.

1953 m

16.

Tu rešai, kad tave vis persekioja,
Kažkas siūlydams prabangą ir meilę
Ką gi ? Linkiu sėkmės manėj jaukioje,
Išikūrdinus į pilaitę ^{je} dailią !

Šia proga, imu pats save išnerstyt,
Tartum laikrodį, kruopščiai, po detalę -
Gal širdies jau perdaug esu išberstęs,
O kurti laimę esu dar per žalias ?

Mūsų santykiai, gal vien žavus sapnas,
Tik kliedėjimai tvankią naktį juodą,
Bet jie padvelkė tartum žiedai kvapnūs
Ir svaigindami riesties man neduoda.

Dažnai žaidžiau aš tik rolę vaikysčio,
Keisdamas vieną kitą variantą -
Žinau, - už bloga niekas nelaikys čia,
Ir kad ~~visi~~ ^{šitai} mane visi supranta.

Nežinau, ar spėjau įsimylėti,
Kada žaidžiau savo linksmą klauną,
Tik žinau, kad sunku jau nugalėti
Man tą ilgesį, pas tavę kurs veda.

Tau, suprantama, nėra gi ko krintis,
Ar domėtis dar kieno gyvenimu -
Jaunas kraujas kai gyslose nerimsta,
O svajonės - tai lyg žąsys panimos.

Tavo grožis ⁱauksas, kaip man matos,
Vertas būtų, kvailam džiugsmui, įrėminti:
Tarp muziejinių kitų eksponatų
Jau retenybe taptum, įsidėmint.

Tarp kitko: mane pakeitė Uralas -
Jau kitoks mano požiūris į daiktus:
Visaliaudingą laimę šia kalam -
Rašinėjimas ^{tuščias} tuo baigtas.

Nors jaučiu, kad pasiekiau dar ne viską -
Daug kas netelpa šitose eilėse ...
Štai, mėnulis už lengo auksu tviska,
Bet dabint auksu tavę ^{as} negalėsiu.

1955 m.

PASKUTINIS JAI LAISKAS

Gyvenimų sunkųjį kantriai mes bridom,

Pasitikėdami vien protu ir širdim.

Vilties prukščiai ~~mes~~ dar ne visi išskrydo ^{mums}

Nors rodėsi kad iš mūsų ^{jau} nėra ką stimt.

II I
Tiesa, turėjau dar tave iki šiolei -

Tu nuostabiai miela buvai man per laiskus !

Bet vėliau saitus tuos šaldė toliq toliai,

Tai šiandien, man tavo kelias tapo aiškus :

Atėjo vertelga, suktybėm pralobęs,

Blizgučiais, lyg šarką, tave pavyliojo;

Šnarančia apgaule jis tave apgobęs,

Šmeižtus, tartum minas, aplink išdėliojo.

Dabar prieš likimą nėra jau ko biaušias,

Man su Vienažindžiu tik belieka užtraukt :

"Sudiev, kvietkeli mano tu brangiausias"-

Ir nušvintant ^{indarojo} rytojaus palaukt.

~~Manai~~ sielai, tarsi vynui ^{reikivia} nusistoti -
= Manau, kad likimui pritrūks greit nuodų;
Kai koliai bus ašarom, ir vynu mazgoti,
Tada ^{gal} nedulkės ^{jie}, kai skirsimės mudu.

Gal kada birželio žiedais apvaigusią,
Atves ilgąsį tavo ^{čia} į mano kieną.
Arba tu atklysi, kai vėjas stangs snigėse,
Bludžią kurią ~~man~~ naktį, speiguota žiemą. ^{įs}

- Tu ^{kiek} prasivilk - pasiulysiu ~~tu~~ beloniui -
Aš ^{tuoj} židinyje įdėsiu ~~kalbėsiu~~ žarijas !
Kas ^{abu} surinksim ~~mes~~ bergždžias ^{jas} svajones
Ir į židinio liepsnas įmesim dar ir jas.

Už lango ~~vėjas~~ paslaptinai ^{vėjas} vis stūgus,
Čiupinėdama, ^{lyg bernas} ^{jisai} visa ką.
O aš čia, prie traukėnčio židinio jaukaus, ^I
~~Man~~ Pasėsiu savo mailės ^{nebaigta} apysaką.

LAIŠKAS SENGALVĒLEI

Kaip *tu gypuoji* senglvēle ? -
 Dar nenuskendau ~~1917~~ ir aš *kur* klano.

Rašē man sargaitēs - tos pašēlq.
 Kad užmaršumu kaltini mane.

Kaip gi užmirēt man tave lyg rūtq.
 Ar liudies daing švelniausioj gamoj ? -
 Nors ir kažinkur tujen bebūtum -
 Vis prīsiminsiu, brangioji mama !

Su tavim rišas žorintis džiaugsnes,
Toksai vis tyras lyg variko sapnas
 Ir šviesūs metal, vaikystės augams,
 Lyg žiedai lovq, svaiguliū kvapnūs.

Iš tavęs sėmiaus išminties turtq:
 Laidiškai prestq, nemariq tiesq:
 Tu gantos vyksmas, pasaka būrtus,
 Meniška *vaizdais* ~~is~~ kėlei ! šviesq.

Vēlāu man mokālas kitaip vaizdāvo,
Kitaip iēdēstē gantōs slāptības,
Bet man mīlēsnis dēstymas tavs,
Nes jāmē nēra viētos pīktybēi.

Dabar, kai tēliņ esu atskīrtas
Ir ilgesīngai zvelgiu prō langā -
Iē prīsimīnīņ, kādais patīrtū,
Saugau tik tavs atvaizdā brangū.

O kai dēl manēs, tai daug nebūgstauk -
Atmīnk paguodā motīņ sēņ:
Kad ir iēskrēnds vaīkai iē gūžtēs -
Tārībū žemēj visur ras pēno.

Čardenis kēnis iē tavs rankū,
Kveplānōiļ laukais, vaīsiāis ir duona i..
Kā-gi daryti, jei vējai trankūs
Ir kraujes dēgs, tartum aguons?

Bet es su tavim visuomet, māmā:
Lēklom mīntīmīs, šīrdīes pājautom, -
Tīkēk, dar grīšiu i gīstā namā
Ir uē švelnumā, mēkōciu tau tuom.

Dar viēnā sykī, gal netīkētāi,
Kai šais šīlķīņiāis šīedais gegužīs,
Tu pamatysi kalīu dūlkētū,
Ant plīeno šīrģo sūņū atgūžiant!

Dabar raminkis; sveika gyvuoki .
Gucokis kad sūnus *vis* neužmirėta.
Jaunimui labų dienų perduoki. -
Tai išsiskirstys ūkanos tirsčios

1954 m.

Dabar, kai į tėviškę grįžt nukreiptos lenos
 Ir ^{jau}lagamininės ^{mūs}nuotaikos užvaldo -
 Graudaus linksmumo perimtos mūsų dienos,
 Tarytum kas sielą į dvi dalis skaldo.

Visako, juk, būna ant svieto šio margo -
 Kartais patyrimas tampa paradoksu :
 Žmogus gali pamilt netgi savo vargą
 Ir tatsi nėra vien tik išmislas koks jau.

Gal mes pamilstem ne patį kentėjimą,
 Bet tiktai save, į tą kančią įlietą
 Ir todėl jaučiame širdies maudėjimą,
 Skirdamiesi su draugais ir darbo vietom.

Gal tai viena rūšių tik mūsų egoizmo,
 O gal subtilesni jausmai mus šia riša -
 Viena aišku, ^{kad}praėjus jiems sielos prizmę,
 Jautiesi ką praradęs ir toks vienišas.

Tačiau veržlus rižtas grižt į gimtą kraštą,
ten kur jaunystė žvangėdama prebėgo,
Dėl skyrimosi skausmo, anaipol nemažta
O dargi išauga į galingą jėgą.

Gal dėl to, kad tenai daug daugiau palikom,
Daug trykstančių meile dienų išdalinom,
(Dar prieš tai, kai dirbti į čia mes atvykom)
O gal, kad daug gavom, bet dar negrąžinom.

- Liko kelios dienos, nors kažkas bebūtų -
Vykstantieji džiaugias, kaip kuris išmano ...
Aš, sielos akimis, begiu kraštą rūtų,
Tarytum Izraelius žadėtą Kananą.

O aplink, lyg tyčia, toksai žydėjimas,
Čiurlena upokšniai ir taiga vilnija,
Sakais kvėpia oras pilnas virpėjimo,
Žaliom rankom moja vešli augmenija ...

- Likit sveikos pievos, žali uogienojai,
Skarotos eglės ir pichtos minkštos *aspigles* -
Iš jūsų šakų mes patalus sau klojame,
Kvepiančius *šarmu* lyg mergaitės - jauniklės !

Likit sveiki kedrai - milžinai galingi ! -
Iš jūsų kamienų baldus mes gaminom.
Ir beržų padermė, viskam reikalinga,
Net ruošinio rūši - ne kiekvienas žinom ...

Likit sveikos rietuvės skambančios medienos -
Teneša jus upės į plačiąją Kamą !
Dabar, kaip tik, plukdymo ateina jums dienos
Ir todėl paupyje darbo gausmas šlama...

Viso labo stirnoms ir briedžių kaimenei,
Linksmoms voveraitėms ir kedriniam paukščiui !
Viso labo krankliui ir darbščiajam gehiui,
O, taip pat, ereliui, gražnai žydro aukščio !

Viso labo lūšiui ir lokiui rudajam -
Jūs taigai suteikiet tartum išbaigtumą !
Viso labo lapai ir zuikiui pilkajam
Ir dar šermuonėliui švariausio baltumo !

Likit sveiki būstai, kažko susigūžę,
Glaustai susispietę į rykiuotą būrį ! -
Jumyse dar lieka daug mano draugužių,
- Tai kamgi rasotais stiklais *manęsp* žiūrit ?

Viso labo vėjui; liūliuojančiam taigą
ir sakingam dūmui nuo mūsų elektrinės !
Skyrimosi jausmas širdį tartum smaigo
Ir iš akių rasą barsto ant krūtinės.

Daugiau nerašysiu, daugiau neposmosiu,
Nes akys nemato, ką plunksna jau braižo,
Bet Uralą gyvą, kūrantį sapnuosiu -
Jis dirbantį iškelia, o tinginį čaižo.

1955 m.

LIUDNOS
PRAEITIS

DAINOS

POSMAI LIETUVAI

Lietuva, padainuosiu tau keliatą posmų,
liūdnų, lyg kalinio klumpių žvangėjimas,
Apie liepsinamus tavo sūnus ir ^{apie}posūnius,
Apie prabangą ir vargą žydėjimą !..

Ir kaipgi neliūdėt, draug su valstiečiu bežkiu,
Jeigu kūną pasotint kuo nėra,
Jei kapitalistai čia gūstą vis suka,
O mūs ponai vasaroja tik Riveroj ...

Jeigu bankai puošnūs dygsta iš išvaržytų lūšnelių
O asfalte suklumpa klumpės ir vyžos ...
- Kaip neliūdėt, jeigu širdį taip gelia,
Kad nuo kaimo visi jau nusigrįžo !..

- Lietuva, šalie tranijančių kryžių,
Pasakyk ko dainos nutilo mūs kaime ?!..
- Broliai, nerinkit trupinių, nei skarmalų brizų
Ir netikėkit, kad laimė ateitų savaime !

DAINA APIE LAIMĘ

Pavasarių tiek daug *mums* pražydi,
O gegutė *nuolat* rauda beržyne;
Kažkas laimės artojams pavydi,
Kad lig šiol dar jos žieks nepažino.

Netiesa! Mes dar būsim laimingi,
Kai, bendrai kovai rankas supinę,
Stosim prieš skriaudą grumtis vieningai
Ir ugniai ^{II} apvalysim ^I tėvynę.

Nesuvom pašvaistėm sušibs padangė,
Pakils į saulę žiedai nusinti.
Žus tada vargas, kuris aprangęs
Šalpia mūsų jėgas, prakaitu minta.

Pavasarių tiek daug vis prabėga,
Ir vasaros mums lokia, lyg dainos
Brandindamos *kovai* mūsų jėgą,
Mes laimė tik ^{tai} per ją atneša.

1937 m.

MOTINAI

Atplėstas nuo tėviškės žalių pušinių,
Paklaikusias miesto kvartale
Dažnai prisimenu tave, motule,
Ir ant širdies, (net nesutrėpiamas valia.)
Kaip didelis vežimas,
Ilgėjimas toks gula,

Žinau :

Dažnai rankas už žydinčios galvos užlaūsus,
Ašaron raukšlėtą veidą vilgai,
Kad sūnus tavo toks padauža,
Kad belaukiant dienos prailgo ...

Motus,

Dažnai ir man kovoj jėgų pristinga
Ir juodi vargai veiduose būrias,
Bet sieloje visuomet esu drąsus vikingas,
Sieloje dar negyventos, šviesios dienos kūrias !

Tik tu

Neliūdėk, motus, motušė, -
Tu sielvartas širdies nedilgė:
Neliūdėk jei kada ir palūsiu -
Lūsiu kaip gūžulė, bet ne kaip smilga !

APIE BROSETO IR JUNTERO

Katalonijoje, Andalūzijoje ar Burge,
Vienuolynai kur prabanga žėri,
Maž^{es}žemiai ten maudosi skurde, -
Ten pavergti bežemiai - broseros.

Iš kasyklų, lūšnų ir fazendų
Jau išėjo broseros ir junteros,
Nes jų širdys laisvės pasigenda,
Nes jie nori viduramžius atumterėt.

Džiaugias Vikerso, Tyseno gaujos
Mirties sąjunga taipriai sulista,
Nes kur teka didvyriškas kraujas.-
Jų būviui geriausia ten vieta.

Gal šiandien bus sutriuškinti broseros,
Bet kartosis dar ilgai ta drama,
Nes kur žmoniškų sąlygų nėra,
Ten bus dauguma veltėdžių strema.

1936 m.

ARTOJAS BANKO RŪMUOSE

Prieš banko rūmų didingumą -
Koks menkas esi tu, artojau !
Tave minko ponai, lyg gumą,
O žemą jie - išparduos rytoj jau.

Ties laiptais sveikina sėdėjas,
Iškalbas iš marmuro balto;
Kad mokėsčių tu netesėjai -
"Eklausinės tavęs: kas kaltas ?

Mokėk: bankas mėlai priims tai -
Paskui, galėsi vėl dar skolint ...
Kam rūpi, kad ūkis tavo grimsta,
Kaip pėdos po lietaus į molį.

Tavyje dar viltis plevėna,
Kai skaitai tą banko pranešimą;
Akyse rasa, lyg kuino seno,
Nepajėgiančio traukt vežimą.

Nors skausmo tavy daug priviso
- Artojai, nenusimink - dargi
Būsi valdovu gyvenime viso:
Ne amžius maldysmės tam varge !

Ateis laikas - nuplaus tuos pelėsius
Ir, broliai dvasioje vieningi,
Ant skurdo paliestų griūvėsių -
Sukurs dar Lietuvą laimingą !

1936 m.

DAINA APIL BENAMIUS

Turėjo jis sklypą su daržu,
Dar pastogę - kai snigs, arba lis,
Bet dabar, kai jo turtą išvaržė,
Jį ištiko klajūnėlis.

Tat keliauna į miestą artojas -
Židri - eina koks skurdžius kaiman ...
Sako: - Broli, grįškim į gojus -
Tarpe mūsų skurdas - aiman !

Artojai mielas miškas tas žalias,
Mieste žmogui - audringa palangė,
Ir todėl pamėškėjo, prie kelio,
Jie nakvynei, lyg žiurkės susrangė.

Nors šaltis jiems lindo lig kaulų -
Kurgi dingti - juk, jie gi benamiai ...
Jiems belaukiant, kol patekės saulė,
Gyodė pokalbiais širdį neramią.

Rytoj sielvarto jie niekam nedėstys,
Tik ryžtingai, su skausmu akys,
Ką nuspręs, ką daryti turės - tik
Bedaliams, kokie patys, pasakys.

1937 m.

RUDUO TĖVYNĖJE

Rudenio vėjai staugt nemutyla,
Rūškanos gaubia raudoną saulę.
Ritmingai dunda polkos spragily –
Drąsko krūtinę vilčių apgaulė.

Javus iškūlė kruopštus artojas,
Reiks atiduot juos beveik už dyką;
Į lūną skurdas vėl atklampėja –
Mokyklon vaiką – tai leisk, nors pliką.

Daug iškentėjęs ir daug išvargęs,
Į menką ūkį vis dėjo viltį ...
Kai ^{jau} išvaržė jojo žalmargą, –
Nebėr kuo pelų duoną užpilti.

Žmona vaitoja. Vaikutis rauda.
Skausmas jam drąsko heranią širdį ...
Maldžinas: – Nukreipki, viešpatie, baudą, –
Tačiau jo dievas maldų negirdi.

Rudenio vėjai pastogėj kaukia,
Džiovos palaušta moteris merdi,
Vaikutis mamos neprisidaukia –
Tėvas į audrą rįžtingai sverdi.

O audra kaukia, verkia, grumoją –
Krūtinėj ugdo ji dainą laisvės.
Klampusią žemę mindama po kojų,
Žmogus su vėtra kovos ir eis vis.

1937 m.

SUKRUVINTAS ŽIEDAS

(Tragiškai žuvusiai nuo piltos rankos E. Sukstelytei)

Kaip gėlė daržely išaugai, pražydai,
Krovei ^{re} dimų kraiti kruopščiai margoj skrynioj
Kratinėj tyrumo slėpei perlą didį -
Kiekvienam tu rodei savo širdį gryną.

Kvarčino galvelę mitrus kunigėlis,
Ir jauneliuvis, ginklais apsikerstęs,
Tačiau tik studentas tau polėkius kėlė,
bet šiurkštusis tėvas jį laikmiais vis barstė.

Bet jauneliuvis kasdien kalbė tau, tą,
kad jam priklausysi - toks esąs jo planas.
Tarė jis aistringo priepuolio pagautas:
- Nuo kulkos tu žūsi, jei nebūsi mano !...

Nuo jo sklido šaltis ir juodi šešėliai -
Kiekvienas gi žiedas veržiasi į saulę,
Jo drumzlinio žvilgsnio tujan nepakėlėi:
Tiesi, tyra siela nemėgsta apgaulės.

6

Po to, vieną rytą kažkas ryksmą šaukė
Ežero pakrantėj drioksėjo vis šūvisi ...
Gedula aptemo žydinti palaukė,
Motina pablūdo nuo tų skausmų krūvio.

Pabiro ant kape mšaros ir smiltys
ir pašys gėloje žemyn šakas nuleido -
Čia tėvams sudūžo paguoda ir viltys
Ir kančia raukšlėmis išrašė jų veidus.

Išdygs balta rožė dar ant tavo kape -
Žmonių meilė prikelia vėl tave gyventi,
Kai rožės pumpurais virpės švelniais lapais
Ir, per laukų plotus, ima kvapais sruventi.

DIDELĖS MEILĖS, MAŽUTĖ BALADĖ.

Lakštutė čiulba sode,
 Kvapai upeliais teka -
 Kas meilės slapčių godūs,
 Klausos grožės šneka:

- Mas laistė rankos jaunos,
 Ilgesy glostė žiedus,
 Sekė, kaip pumpurs kraunas,
 Siejami meilės jiedu ...

- Jis dirbo ponų ūky,
 O ją pamotė engė -
 Ne vien jų darbu tuko,
 Bet dar patyčias rengė ...

- Jina! švytėjo grožiu,
 Jis šaunamu garsėjo -
 Ir čia sode, tarp rožių,
 Mylėt pasižadėjo.

- Po to, karštai bučiavo
 Žiedus ir rausvas lūpas.
 Šešėly žalio klevo,
 Iš meilės jie suklūpo.

- Baltų naktų tyloje
 Iš meilės abu verkė ...
 Kažinkur šunys lojo,
 Kažkas jų meilę smarkė.

- O kai sodai prinokę,
Saldžiu vynu kvėpėjo -
Jai buvo kiek sunkoka,
O jis jau neatėjo ...

- Tąsyk, bernai susmokę
Į ponų rūmus brovės -
Iš krūmų, neatokiai,
Jos mylinę pašovė ...

- Sukaupęs visas jėgas,
Per ežerą jis irės -
Nuo priešų taip pabėgo,
Nuo draugės atsiskyrė.

- Apie nedalią šitą,
Žaibu apskriejo gandas !...
Sėdus į luotą kitą,
Ieškot bernelio bando ...

- Mėnulio naktį baltą,
(O buvo ^{jau} pats ruduo)
Jų širdis, meile kaltas,
Pasiglemžė vanduo ...

Vėl ežeras švytravo,
Vėlyvam savo grožy,
Supdams paviršiuį savo,
Vainiką jos iš rožių ...

Kaip jiedu susitiko
Viena meilė nežino ?!..
Dabar liaudis "Vainiku"
Tą ežerą vadina.

Sako: dabar kas meta,
(Juų žuvimo dieną),
Kas tikrai myli - mato
juos gyvus mėnesioj !..

AUDRU

ILGESYS

ENERGIJOS SIMFONIJA

Likimas niekšingai apdėrkė
Jaunystą blokuojamas į rifus.
Lyg rudiens lapą senam parke,
Kai purvina koja aptrypia.

Savo širdy nešu jaunystę, -
Atkaklaus rįžto perlą nešu,
Nors vargą reikės dar perbristi,
Bet lašneš šviesą vistic kiek nešiu!

Ei, ne vargui dar palaužt mane, -
Tik ne jo nasrams tiems žvėriškiems!..
Galingas aš, - nepalaus, dar ne,
Kaip ir visos darbo tėviškės!

Ėch, tu dalia, dalužė - dalužė,
Dalia šimtais skerspajnių pinta -
Tegu siauriosios vėtrės ^{ir} užia,
Jau naužpūs ^{dabar} šviesos žibinto!

I NAUJA UOSTA

I šaltabangą melsvą jūrą
Paleidau savo laivą naują,
Nors vėjai drasko baltas būres,
Nors žalna stingdo karštą kraują.

Pirayn, pirayn bangų gigantais,
Su vilties spinduliu širdyje,
Kai siela mato tikslo krantą,
Krūtinėj jėgos vėl atgyja.

Neprašvies sielos žaibai vėtrų
Ir nenumalšina karštos širdies,
Kaip neprašviečia balta žuvėdra
Ant marių liūliuojamos nakties.

Ten, kur šviesiais kranto žibintais
Žydi karšti mano troškiniai,
Širdis, kovose išmėginta,
Dabar dainuos aušroj atgimus.

1936 m.

BURĖS PRIEŠ VĖJĄ !

Tegu žėlsta vėjas, jūra sukurioja,
Tiesvaide Neptūnas ugningas vilyčias,
Tegu stiebai trašks, linksta ir siubuoja, -
Nuovargį pakelki išdidžia patyčia !

Drąsa mes įveiksim siaubingas platumas
Plaukdami pasiekti šviesių laisvės tolių
Kelias mūsų tikras, nors sunkiai matomas,
Pergalė pradžiugins siekiančius žygiu brolių.

Tat šturmanu būki tu savo likimo
Ir drąsiai vairuoki laivą vis prieš vėją.
Į tenai kur audros savo pradžių ima,
Kur broliams saulutė laisvės užtakėjo.

Telėlsta tat audros ir švilpauja vėjai,
Tegu debesimis dangus vis pajuosta -
Žygiu būtinumu, kas karštai tikėjo
Pasieks tas sėkmingai išsivajotą uostą.

1938 m.

NEGAILĖKIM DIENŲ VAKARYKŠČIŲ !

Broliai, negailėkim dienų vakarykščių
Ir nesielvartaukim dėl krintančių lapų;
Naujų saulėtekio pranašai jau krykščia -
Mums greit pavasaris paskleis gaivų kvapą.

Tai kas, kad lūšnelėj šiandieną tiek vergo,
Juk, vargas ir kovai užgrūdina širdis.
Išvys dar tėvynė ir pasaulis margas,
Kad skriaudą lietuviai Nemune prigirdė.

Drąsiau tik ! - Drąsios mintys šiežirbas skelia.
Mūs raumenys jėgų kovingų pritvinką -
Tai kas gi pajėgtų užtvenkti mums kelią.
Kurį sąmoningai liaudis pasirinko ?

Nors daug jau praslinko karštos kovos metų :
Liaudis dar vis kenčia ir skurdą ir šaltį.
Bet drąsių krūtinų, nei plienų, nei ketų,
Dabar nepajėgs jau nutildyt, apkalti.

1935 m.

NOMADO KRAUJAS

Aš vis kažkur einu - nuolat keliaunu,
Kaskart naujon sritin, kaskart naujon vieton,
Kas minutę sensta, nors laiko dar jaunu,
Skubu vis į laisvą - randu vargą kietą.

Į eudrą nemėgstu žiūrėt tik pro langą -
Aš pats je būt noriu ir kovat su jėga:
Nemėgstu, kai mato vyliūgiškos bangos,
Mėgstu pergalėti tą stichiją gajią.

Kartais many meilė gaisru suliepsnoje,
Kai motery grožį gundanti pažįstu -
Menorėdams parklūpt aš prie josios kojų -
Tuoju ^{an} pat išeinu ir - ^{jaun}iau nebegrįžtu ...

Vis alkanas geismas nuolat kažkur gena -
Kai ruošias pasotint - tuoju aš išeinu,
Nes nomado kraujas neramiai sruvena
Visu mano širdies uždaru baseinu.

Ecce homo

Man patinka malsštininkas Kristus -
Tas jo gyvenimas apipintas legendomis
Ir šiandieną net tvirtinti drįstu
Kad jo ^{kai kur} jau pasigendama.

Tik man nepatinka sukta jo sofistika,
Kad liaudis varguose braidė
Apakinta rytietiška jo mistika
Ir sukėsi pasiteisina jo mokslo raide.

Ecce homo ! -

Apsiplaudyta ir iškenkinta,
Taip Pilotas Kristų rodęs fariziejams,
Kad jie nežmoniškom kančiomis tomis
Galop pasikakintų
Ir mirties nuosprendžio nersikalautų jie jam.

- Ecce homo ! -

Statau aš išvaržytą artoją ant pjedestalo,
Bet tikrai ne tam,
Kad jo kas pasigailėtų,
Kaip nuplekto pažeminto Kristaus,
Bet kad jįsai pats
Savo nuoskaudą pamatyt galėtų.
Poto, kovot su ja rištus jau.

Pažvelkit tik mūsų artojo akysna -

Jose alkano šunyšio žvilganis plevens,
Jose susikaupusios ašaros,
Graudesnės, kaip Kristaus favoritės Magdalenos,
Jose valstiešio sielvartas, apmaudas ir viltis gyvena

Žinau, tikiu:

Naujas Kristus turės dar gimti,
Tikrai ne Judėjoj, bet vargo Lietuvoje,
Jįsai po lūšnas paskleis laisvės mintį
Ir mirs ne ant kryžiaus,
Bet kovoje.

1936 m.

*Tėviškės
laukuose*

SĖSĖS IR ROŽĖS

Myli sesės rožes
Kerus žalių rūtų,
Kad žals jų grožio, -
Gražios dienos būtų.

Sasutės žolynų
Neužmirėta laistyt,
Nes pagrošių grynų
Nenori pažaišti.

Bet šiandien daržely
Sesės nedeimuoja:
Ir čia vargas žalia,
Su rūtom žaliuoja.

Todėl rūpestėly
Tyliai parymoja:
Užliqiliuotos gėlėm,
Tiki dar rytojūm.

Kokios esat kvapios,
Kai žiedus atvožiat -
Jūs gėleles trapios,
Bet galingos grožiu !

- Antai žvinta tėliai -
Židurėkit, seselės -
Jau arimų broliai
Vargui kumštį kelia !

1936 m.

PRADALGIŲ BROLIAI

Kai ryto žaros tamsas surenka
Ir perlais žvilga rasų karoliai,
Tada, kas sau jau, į rėžį menką
Išsina pievon pradalgijų broliai.

Rankose ritmas, rankose plienas -
Pradalgiai virsta kvapios žolelės;
Viensyk nuvysta šienplovų dienos
Pakirsto skurdo, tartum dalgelio.

Kai iš pušynų saulė pakyla,
Poilsin kviečia vėsus šešėliai, -
Druzdiamos sūksmais rytnečio tylą,
Atsina sesės su lauknešėliais.

- Kad taip prieš vargą išėjus, broliai:
Patys į petį, koja į koją -
Tada nuvyst jis, kaip šitos žolės -
Kangi lapoja, šakom šakoja ?!..

1935 m.

GRĖBĖJŲ SVAJOS

Išsina sesės žalios palaukėn
Pradalgiai kvėpia medum ir vynu,
Šienpievių dainos popieviais plaukia -
Kaip žiedai levių, jos taip svaigina.

Ant balto grėblio sesė parimus,
Mintyse mezga svajų tinklėlį
Ir renka žodžius, lyg dainai rimus -
Tam, kurio išves ją į laimės šalį.

Plazda palaukės tvaikia apgaule,
Sultingi žiedai alpsta ir svyra
Rods, išbučiuot ji visą pasaulį;
Už vis labiausiai - svajotą vyrą.

- Kieno laukeliuos kitienet būsiu ?
Su kuo dalysiuos aš savo dalią ? -
Lengvutės svajos, iš visų pusių,
Klausimais šnabžda iš šieno žalio.

1935 m.

TULPĖS IŠ PLIENO

Gale kaimo kūjis nuolat žvanga
Ir liepsnos iš žaizdų tik švirkščia -
Jaunas kalvis plieną ten rango,
Lyg raganius skeldamas kibirkštis.

- Bernyti, man skrynią apkaustyk, -
Raušta veidas suodinoje pastogėj.
- Na, gerai - man qotį alaus tik,
Vestuvės, sako, ruoš, tai ko gi ?..

- Ar iš piršto išlaužei šią žinią ? -
Ginas sesė, žėrėdama grožiu ...
- Tik tulpėm iškaustyki skrynią -
Tau išpiršiu mergaitę, kaip rožę !

Nors prakaitas net srovėmis švirkščia
Ir į laukus vylioja padangė -
Kaip raganius, skeldamas kibirkštis,
Kalvis tulpes iš plieno išrango.

1933 m.

KAIMO MENOJIMAI

Žalių paplevių sultingam augne,
Tu, kaip undinė, tu – kaip Psichoje
Vis žaizaruoji trandoma ugnis –
Jazminų šypseną aplinkui sėji.

Ateidusimai, tes karštas kvapas
Aistra nugirdo, pakirto rankas.
Tu visa virpi, lyg drebulės lapas,
O mano širdis viesulu trankos.

Troškau išsiulpti iš lūpų vyšnias,
Išbučiuot skruostų švelnutes rožes,
Kaip glažną žiedą į saulę išnešt:
Tamsūs šešėliai, kad neužgožėt.

Žvelgai akimis, lyg žiedais lino,
Ilgesį siuntai į melsvą tolą –
Niekas širdies vingių taip nepažino,
Kaip aš šiandieną, kaip tu lig šiolai.

Mano pasveikins rausvi žibintai,
Miesto kvartalų aptrupę eilės:
Tave pakrantės žiedais išpintos,
Sidabro naktų dainelės meilios.

Dar aš ateisiu, dar aš sugrįšiu,
Į žalią kaimą vargelį minti,
Tik akis lino ar dar išvysiu,
Ar rasiu vyšnias dar nenuskintas ?

1935 m.

ARTOJO DALIA

Su vīveršiais išeini į laukus
Pirmas vagas pratieš savo rėžy.
Nors žinai, kad naudos tau nedaug bus -
Stropiai mėsui savo dirvą numėži.

Tu į žemę, kruopščiai išpureną,
Sėjį grūdus - tą žvilgantį auksą
Ir sekai tartum reiškini šventą,
Kol daigelių pirmųjų sulauksi.

Paskui sauros, ledai ar liūtys -
Naujais rūpesčiais dūšioj sušydi.
O į mokslą vaikams stambios kliūtys,
Tavo žingsnius aimanom palydi.

Visuomet tu tik sėjį, artojan
Ir skurde tau nuvysta jaunystė.
Vargas todėl pastogėj bujoja,
Savo darbą apgint kad nediršti.

ANT EŽERO KRANTO

Ant vėtringo Duseto kranto,
Kur pušynas žalius lanksto vėjas,
Susibūrė jaunimas baran tan -
O studentas drąsiai mintį ten sėjo.

- Kad-gi daugiau mums tekėtų kibirkščių ! -
Šnabžda rįstu jau sušlaaptos lūpos.
- Tada vargo mūs dalia nemėrks čia,
Ir stabams mūsų keliai nekliūps !..

Nors kvatoja orkestras į taktą,
Rėžo tamsų žalsvi fajerverkai -
Neišlygina artojų tai kaktos :
Jo sielvartas akių nesumarkia.

Ant vėtringo Duseto kranto
Rankų dešimtys krūvon suspynė,
Nes kas priežastį vargo supranta,
Tie užgros dabar našto švilpynę.

MAIŠTINGO BERNŲ DAINA

Mylėjau aš mergelę.
Svajonėm guodžiau širdį -
Tarčiau: ji švies man kelią,
Palaima sielą girdys.

Bet ji, mane pažinusi,
Maištingo berno dvasią, -
Meilę mano pamynė,
Kitą širdin įrašė.

O aš, broliams arimų,
Maištingą mintį sėju,
Kad jie, skriaudas pažinę,
Jau drįstų sėt prieš vėją.

Kartais, klojant vienam,
Ilgėjimos ateina,
Kandis užtemdo dienas,
Palaužia mano dainą.

Praeina greit minutės,
Silpnybės šios nelentos, -
Vėl noris audra būti,
Kovoiant jėgų santis.

1930 m.

Kaimas
mieste

Pritvino, ūtai, gatvės pievų dydėjimo
 Ir pušynai šia atplaukė upė sakų -
 Kas galės atspėti, ką tu kuždėjai man,
 Kokių priporinai buities tu pasakų ?

Tu man vis glostai švėknias plaukų garbanas, -
 Tartum ne garbanas, bet pasaulį mergą.
 Rytoj lieknas rankas tu į darbą neši -
 Kaikšai savo širdį ir kasdienį vargą.

Sesė, nenorėjai gelvų linų kloti,
 Aš plūgą nešioti po tėvo hektarą -
 Dabar - tik žiūrėk - šunyčiu teks loti,
 Už sunkų darbą, duonos kąsnį gerą.

Tu dar atsigrižki - ir aš atsigrižtu:
 Kiek daug tėviškąjį sielvarto paliko -
 Ten žmonės prieš skriaudą kovot nesirįžta,
 Nors skarmalais tik dengia kūną pliką ...

Duokš man savo ranką grįžt į kainą pilką,
 Ten mes nuvešim naujų minčių žarijas,
 O šionai, mergyt už gundantį tau šilką -
 Tu vis vaikštiniš per dienas nerijus !

Žiūrėki ten, sesė, - jau rykiuojas kainai
 Ir į šviesą vieningai jėgas pasuka !
 Broliai tau su dalgiais iškirs didžią laimę,
 Tartum svajonėj, ar gražiausioj pasakoj.

1937 m.

MIESTE MAIŠTINGAS BERNAS

Alkanas, išvargęs, dulkėtas -
Skęstu reklamų, žmonių jūroj ...
Ir už ką vėsulai taip mato,
Ir kas man daliai karšči būrė ?..

Kavinėj gaili muzika klieša
Ir valgiai skaniausi pakviopę -
Klaajok, jei kūnas alkį gieda,
O sieloje kančia dvilypė.

Tai tu, motuš, sakei ten, kaime :
- Sūneli, tik nebūk pakampas ...
Bet mane jau malštas palma
Ir aš prie ponų nepritampu.

O tu, sese, kai žalia rūta
Bepestingai į laisvą dėjai,
Kad mieste brolis audra būtų,
Tada, turbūt, dar netikėjai ?

Betgi nekviest^{it} namo, nors griaudu ...
Išėjau dirbti, mylėti ir šviestis -
Kovoti prieš didžią liaudies skriaudą
Ir darbo žmogui ranką tiesti.

1933 m.

ORANŽERIJOJE LEPUŅĒLEI

Kristolē skaldēs saulē žaismingai
Krūtinēj drāskēs man kūno badas;
Kai tave jauną ir nuodėmingą.
Manieji žvilgsniai šilkuos atrado.

Tavasai veidas, tartum pastelė.
Ryškiai apėviesta dailės salione,
Man jis teatro įspūdį kėlė -
Gundė naramų kraujo kalionę.

Gunku man spėti - kas geriau sekės :
Įsimylėti, ar koketuot tik,
Bet tavo lūpos; lyg vyšnių kakės
Karmino dažnais ėmė bučiuoti.

Galvos priplūdo, lyg karšto švino,
Galingais tvinkensiais kraujas bangojo.
Nors širdin liepsnų antplūdis tvino,
Valia apvaldžiau aistras aš savo.

Tave vyliojo jausmų vulkenai,
Arimus brandęs grūdintas kūnas
Bet tu pertrapi jaunystei mano :
Huo kaitrių liepsnų gėlės, juk, žuna !

Vaikščiok po miesto puošnias kavines
Rankiok aistrų krupinius smulkius,
O aš, nuveikęs jausmų grūstines,
Eisiu kur žmonės, fabriky dulkės.

1935 m.

MIESOJONISKĀ TRAGEDIJA

Tu atbēgai sista ir apmēdu virpēdām,
(O tasai reidones šilkas tau be galo tiko)
Taisp artistiskai dēstai, mēlū skyas spēdams:
Kokļ poveikļ šodžiai tavieji mums paliko ?

Tu iēdalinai savo sielvartā mums gatvėje,
Lyg nešlāitē "bublišķi" senamiesēio rinkoj,
Minkdams ne pinigus, bet sāngailā tavo jaunatvei -
O tū kančij tavyje, tai jau daug prisairlako:

Tu buvai visai jauna meģaitē - ģimnazistē -
Jls batsiuvys - šavus, tarsi Ramon Kovars.
Metusi mokolā iāteki, nora ģerei nepažīsti
Ir jau, po metū, namsos prageras pasidēro.

Tu pēstēbi, kad vyrs tau vīsišķai atšalo
Ir, degdams apmēdu, jau natēpi seviyje.
Mūsādeli moterī, kad sursēt to siēlo galā,
O pati jau paskēsti nuožams kerāto uģnyje.

Vieną dieną, tu sužinai, kad taviois vyres,
Susitavėjęs juodplauke ledų pardavėjas,
Jos adresą gavęs, pasimatysą net skyrius -
0 dabar, girtas, ~~kur~~ kur slampinėt išėjęs.

Tai tu, pribėgusi prie šitos ledų pergaitės
Apmušei ją ir dar pikčiausiai iškoliojai,
Ir padiktavo, kerštu tavo jaunmai įkaitę, -
Išplikintiėjai škie stipriausiu vitriovelijum.

Bet, per daug jau įtikėjai pateriančiai tetulei
Ir šiai keršto prismonai : H_2SO_4 ,
Nors tariama konkurentė lignonijoj guli,
Bet tu, dabar už grotų, vistiek laimės neturi.

1936 m.

GIMNAZISTEI

Kieta disciplina, painūs formaliarai
 Sutramdo rūbais pražydušį kraują;
 Svajoji; kad didmiesty būtų tau gera -
 Godžiai pasiilgusi gyvenimo naujo.

Vienetų, penktukų - tikras karnavalas:
 Su jais tujei liūsti, su jais tu šypsaisi;
 Nekenti tu plikių, nekenti žurnalo -
 Svajoji: į kiną su kuo šiandien ~~tu~~ eisi.

Geriau, kad tu likus kartu su sesutėm,
 Rūtelį daržely ir žaliuos laukuos -
 Gal širdin tų vėtrų nebūtų užpūtę,
 Gal nevystų rūtos tavuosiuos plaukuos !...

Dar nuskris tau svajos į žaliąjį kaimą:
 Trėkši pailsėti ten sodų pavėsy,
 Kai mieste triukšmingam sudus tavo laisvė
 Kai svyrandis liepa tarp mūrų stovėsi.

Ten būtam pamilus dainuotėninką berną,
 Jo stuomenį lanketą nudegintą saulės
 Tai mieste tuštybės negreibiot už skverno -
 Ir tu nepažintum kartybių apgaulės ...

Dar netikėk anais žodžiais, gimnaziste, -
 Turi kaip plaštakė į šviesų plazdenti ...
 Tiesa tikrai viena: kas mokslą pažįsta -
 Tam didesnes kančias lenta išgyventi.

1936 m.

TELEKIA DAINA Į KAIMĄ I

Prie raisto lūšnelėj, kaimo gale
Vaikystė piemenaujant bėgo.
Po to mieste, skurdžiam kvartale,
Pardavinėjau darbo jėgą.

Beto, dar mokiau ir mylėjau;
Jazziniais puošiau švelnų vaidą
Ir, kaip padautą arimų vėją –
Jaunystę šuoliais lėkt paleidau!

Sielvartas, skurdas, dienos juodos
Pastogėn mano kai ateina –
Aš liudžiai paslaptis atiduodu,
Įpyną į ritmuotą dainą.

D'aina ta, tenulekia į kaimą
Ir tėvišką *mano tė* pasiekia;
Tepalėda *sukurti* ten laimą –
Ir tenai gyventi pasilieka.

KLAIDŽIAM VEPSE

Paklydo. Paklydo šiame žvangančiam mieste -
Paklydo pramuštgelviška jaunystė mano;
Ją įvyliojo langai, ryškios spalvos nušviesti,
Visuomet triukšmingo, užlančio restorano.

Salėje klykaujantis, laukinis džiazbandas
Ir gašlios moterys, nuožnių vyrų rankose,
Čia svaigalai jaunystę be laiko pakanda,
Čia kliedenčios poros tartum šmėklos trankosi.

Sukasi poros, - sukasi dulkės po kojų,
O muzika staigia, lyg išalkusi pantera,
Bet jaučiu, kad nerasiu čia, ko taip ieškojau
Ir kad laimės ir net tikro džiaugsmo čia nėra.

Tenai, už toliuose mėlynuojančių miškų,
Už tyloje paskendusią naktį žvaigždėtų -
Aš tau tave, kaip savo atminimą ryškų,
Pirmą džiaugsmą pavasarį mano mylėta !

Ten, mėnuliui liūliuojant linksmas jaunimas,
Tenai poros trypia aukštaitišką kadrilį :
Gaitinančioje gautoje džiaugsma sau ima
Ir nemeluoja ten širdis, jei ką pamyli.

O šia, tarp šitų betoninių miesto sienų,
Perdaug tvanka alsuoti, esant kaimo bernu -
Degančioj krūtinėj dabar jaučiu tik viena,
Kad nepritapt man prie jų jau nė vienu skvernu.

Kelneri ! Ei, kelneri, atneški man vyno,
Tik ne tokio, kur gyslose liepanomis siaustų,
Kuris kūną ir dvasią girtai apsvaigina,
Bet vyno - kuris sopolį dūšios nuplaustų.

1938 m.

Liki sveikas, skurdo ir lėbonių mieste,
Bijau, kad tavo vylionės neapgaut šia -
Skubu vieškeliais, per žalumas nutiestais,
ten, kur žirdis kalba tą patį, ką jaučia.

Krūtinę galvinsiu žiedų srovėj gyvoj,
Plaukus sušukuosiu minkštom vėjų šukom,
Ten kūną išmaudysiu saulės alyvoj
Ir nervus glostysiu pušų žaliom šakom.

Ir pavydės man suktai pralobę ponai,
Nes pūvanti jų sąžinė, juk, neužgys,
Kai lėks limuziniais pro tėviškės klonius ...
(O aš eisiu pėsčias, nes ašgi - ne vagis)

Liks tolumoj miestas, kura dyvis ir dulkė
Ir baruose žmonės: smulkučiai, najivūs...
Sparnuoti dainiai pasitiks mane pauku
Ir trykštą šaltinėliai laukuose galvūs.

Paliks miesčioniški rautai, feifaklokai
Ir aplamai, viskas, kas užgula plūgą ...
Valstietis ir skurde dainuoti išmoko
Netgi ir prieš skriaudą kovot nepabūgo.

Tat liki, alkanas ir lėbaujęs mieste,
Sinau, kur gyvybės pilnos dirvos, gojai -
Broliams apbendytų dienų nušviesti
Ir draug su jais grąstis už šviesų rytojų.

*Širdies
kliedesiai*

NEPAŽISTAMAJAI

Apie tave, aš ko mažiausiai žinot bevėliju,
Tik tavo pavyzų man vis primena jausmai įkaitę :
Tavo kūnas - pražystanti vandenių lėlija,
O tavo vardas - mergaitė.

Žinau, kad ir tu praeisi, kaip daugelis praeina,
Širdy palikusi man ilgesio maršas, -
Tik nežinau: ar kitas skirs tau savo dainą
Ir savo svajas vakarias ?..

Aš vėl liksiu paskendęs savo rūpesčių okeane,
Kaip švyturys, būdįs ant uosto molo,
Sekdamas: kur nuplaukė šviesiomis būrėmis laimė mano,

↑

Nes mylėti tave man lemta tik iš tolo.

Ir dabar: tiktai tau, o nepažįstama,
Naktimis sapnus, dienomis ilgesius išgyvenu
Ir, kai sieloj pavasariai pražysta man -
Žiedus kvėpiuosius - tik tau skinu :

SUTIKAU TADA TAVE !

Sutikau tada tave, nelauktai, netikėtai,
(Gal meni senamiesčio kažkokį knygyną) –
Tačiau kaip viešnią jau senai mylėtą
Ir laimė ta – man lūpas surakino !

Tavo gražiosios linijos veržės iš drabužių,
Tartum rožės rausvuma iš pumpuro žalio;
O man krūtinėj – nežaboti širdies dūžiai
Ir degančio kraujo jaudinantis kelias !..

– Tai tu, – kuri svajonės man audrinai širdį
Tai tu esi ta, kurią sapnai man sukūrė,
Ta, – kuri svaiguliu grožio nugirdėi
Ir sukėlėi ilgesio bekraščių jūrą.

Kodėl nesistebėk, jei pamatysi žvilgsnį liūdną,
Jį siųstų postas, valkata, gal melancholikas ...
Atmink: gyvenimo kely alidžiam ir blūdnam,
Ieškojau tavęs jau metų keliolika !

Žinau: tave prerys salionų aistros ugnys, –
Pavogs ir nusivės kur girtas limuzinas:
Atakirs mus nežinia, lyg tamsi begugnė
Ir sielvartas dar, kuris senatvės nežino.

Nenoriu persekiot tavęs aš savo meile,
Noriu drumst tau pasakos dienas;
Bet gyvenimas kančių sėja, juk, pačiamui,
Tai neaplenks jis, reik manyti, nė vieno !

Kartus liūdesys, gal apnuodys man jaunystę –
Mirtis tada sutrumpins tą vienišą klajoną,
Bet tave dar vis tikiu kada išvysti –
Juk, nenužiršta, amžinai, nė viena svajonė !

ŽYDRŲ AKIŲ MERGAIŠEI

Tavo akių melsvas žydėjimas,
Tartum burty žigla mane juosia;
Ilgų naktų, juodam budėjime -
Tik tau širdies ilgesiu meldžiuosi.

Nežinau, kaip visa apsaugoti -
Kai pavasariai širdyje plinta -
Rodos, ateini mane lankyti,
Gegužės žiedų, tu, mualpinta.

Matau: lakstai - drugeliu pasneji -
Daina teka balzamu per širdį,
Vėjas barsto žiedlapius po kojų -
Aidas dainų, širdis širdį ^{te} širdi.

Kai saukėlydžiai pravirks gitara;
Ar lopinsies tu laimės ~~me~~ klegesy -
Man paguoda sups džiaugsmu, lyg skara,
Kad laiminga norint tuoj esi.

UŽDRAUDIMAS - TABU

Sodnely, lydimt vyūniom,
Sutikau tarp gėlių.
Gegužis tas negriš, na -
Bet tavo dar myliu.

Tu primeni man Reri,
Mergaitę iš "Tabu" ;
Jei laimė man dar tėvės -
Sustiksime abu.

Ir laimėj ir pavojus
Galbūt širdis neloiptų, -
Meigu lydėt kovoje
Toks angelas - kaip tu.

Kad meilė kančia penime
Man jau nenuostabu,
O gal net gyvenimas -
Uždraudimas - Tabu.

1953 m.

ISPĄŽINTIS MIŠKO ŠVENTYKLOJE

Kaip nuotaka balta atlėkė, štai, žiema
Ir šilkeis užklėjo niurų rudens karstą;
Žvaliai pasipuošus perlų diadema,
Lyg pasakų deivė brilijantus barsto.

Apšarmoję medžiai, - lyg vyšnios gegužy .
Naktimis šventojon žvaigždžių daug prikrenta.
Laukuose suskamba pūgos būgnų dūžiai,
Nes gamta jau švenčia balto džiaugsmo šventę.

Eitum, rodos, eitum - nors kažin kiek mylių,
Kur ilgesys veda, kur nerimas atumia,
Kur žaliuojąs miškas, mums gotiko stiliuj,
Širdžiai pailsėti išdabino rūmus.

Miškui pasakytum, tik jam pasiguostum:
Kas audrina sielą ir kas sparnus kausto.
Tylios laimės srovės šionai kai apjuostų -
Degenčioj krūtinėj lengviau pasijautų.

Tenai, kur mielingai palinkusios pušys,
Kur, risty šventoje, kadugiai suklūpo
Išsilietų žodžiai, kur kaupiasi dūšioj -
Ten prabiltų širdis, atsivertų lūpos:

- Dirbau fabrikuose, dainavau laukuose,
Suradau dar ^{laiko} ir tave pamilti, -
Tariaus: paskandinsiu aš tave žieduose,
O tik paskandinau savo žalią viltį.

Gal būt, apie meilę - nereikia nė žodžio,
Nes meilė, kaip sako, tai plaštakė ore.
Kad nemubaidyčiau mintimi nuobodžia ...
(O mirštant svajones, aš matyt nenoriai).

Vėl tylus sugrįšiu į savąją gūtą
Ir ten užsidėsiu vėl pajaco grimo ...
Tegu mano kančia skruostuosana įlūsta -
Liūdesį išliesiu savo dainos rimais

Miškas težinos tik, tą paslaptį didžią,
Tą kančios augimą ir prošvaisėsių žaibus,
Kei snieguotuos tolius širdies kančią gyčiau
Ir tikinau save: "Ne visuomet taip bus..."

Liks ten pamiškėje pusnys balto šilko,
Išbliškusi auksu nubarstyti plotai;
Traukiniu pabėgo laimė, kaip vagilka -
Stotyse palikus ilgesį rymoti.

1955 m.

Argi tau gaila ?!

Dar šandien man menas tavo melsvos akys,
Lyg Nemuno gelmė, žvilgsniu taip giliu;
Tavo brandžios krūtys, lyg vynuogių kekės -
Dėl jų aš vaizduotės nustelbt negaliu !

Lankstus karštas kūnas, lyg gazelės šuoliai, -
Švelnaus balso tembro aptart negaliu;
Nors vasaros kvapi tvaikuma, prapuolė,
Bet tave ir šandien, kažkodėl, myliu.

Staugia juoda pūga, suka sniegą tėjas
Kai teksi mus neša snieguotu keliu;
- Žavioji mergyte, tu gal netikėjai,
Kaip karštai ir pūgoj aš tave myliu !

Gal kada užsuksi, tu, į mano kiemą,
Nors audros užvyta, vysktant šiuo keliu,
Meiliai pasitiksiu, vasarą, ar žiemą;
Nes tave, mergyte, visuomet myliu !

Tu gal netikėsi šitom mano eilėm :
Iš širdies išaustu liūdnu posmeiliu;
Tau dabitos vyrai siūlys savo meilę,
Bet argi tau gaila, kad ir aš myliu ?!

Tu užmirški geriau !

Amž vakarą, tu, užmirški geriau
 Ir kas buvo ^{taip} jautriai pasakyta !
 Tokių žodžių, ką tuokart tariau,
 Tau netars jau nei aš, nei kas kitas !

Gal kalbėti man taip ir nelengva,
 (Nes pažinau širdies gi aš vylių...) -
 - Kančią rimais, lyg knygą, aplenkiu, va, -
 Apie meilę daugiau aš jau tyliu.

Apie ateitį, svajias ir troškimus -
 Negirdėsi tu žodžio taiklaus gi;
 Gal kliedėsiu, nuo vidaus degimo -
 Apie meilę geriau, tu, neklauski !

Susitiksim gal (kartais - taip esti).
 Nes gyvenimas - staigmenų rinka.
 Pakalbėkim: kuo sodus reik tręšti,
 Ar prie romo grafino kas tinka .

Apie meilę, daug žodžių pririnkus,
 Gal mąstai: - Tegu ir šis paplepės ...
 Jei gyvenimas - yra bandymų rinka, -
 tai ir tave išmėgint dar suspės !

Yra ugnių, visokiausių fajerverkų,
 (Kartais laido jas staigmenų rinkoj) -
 Bet, kad ugnį iš širdies tau vertų kas ?!...
 Na, su ugnim, žinot, žaisti netinka !

Tad grožėkis tu miesto dabitom,
 Gaudyk gatvėj išmiklintus jų žodžius
 Ir komplimentus, suktai pasakytus,
 (Kad vidujo savęs ~~visu~~ neparodžius.)

Aš nueisiu, be balso, be triukšmo -
 Kantriai nešdamas širdies akaudų krūvį.
 Gal buityje tavęs, kaip tik, truks man -
 Daina gydysiu tą ilgesio srūvį.

GEGUŽĖS NAKTIES TANGO

(Romansas)

Gegužės naktis
Pripildė mūsų širdis vyno.
O meilės slaptis -
Malonių virpulių svaigino.

Visas pasaulis
Tango ritmo, rodo: tvaksėjo.
Meilės apgaule
Gegužės naktį netikėjo.

Tu nuėjai ir tuoj
Man džiaugsmo saulė nusileido.
Vėl žvarbus ruduo
Užkarė liūdesį ant veido.

Tai kam tas grožis ?
Kam saulė žydriu dangum rieda ? -
Jei tulpės, rožės
Primena antkepių tik žiedus ...

MĒNĒMIENOS BŪRIĀL.

(Romansas)

Žydi alyvas

Ir rugiai banguoja -

Grožiui, kas gyvas.

Nabūna abuojas.

Māmulis laukus

Sidabru pripildē.

Padangāj plauko

Debesēliņai - šildos.

Rasq zemdiņgai

Pabiro ant tako.

Krūtinēj džiūgai

Karšta širdis plaka.

Vosilka svarstē:

Ar pamilt kukaiņ -

Grubiai apsgarbstēs.

Geru būt ar gali ?

Smilgos su knynais

Jau susiānekējo:

Šoks jie suktinī.

Čis pat, parugēje.

Žiogas, ieškojēs.

Jau rado sode jē -

Todė prie kojų
Grieš jai rapsodiją.

Igaidis gožia
Vis gražuolę - kvailę:
Raudonos rožės,
Prašė ji už meilę.

Jos mylimasis,
Studentas - karštuolis,
Dejavo tųsųk,
Kad meilė prapuolė.

- Kur gaut raudoną
(Baltų čia lig valiai) -
Tėiravos žmones:
Kas padėt jam gali ?

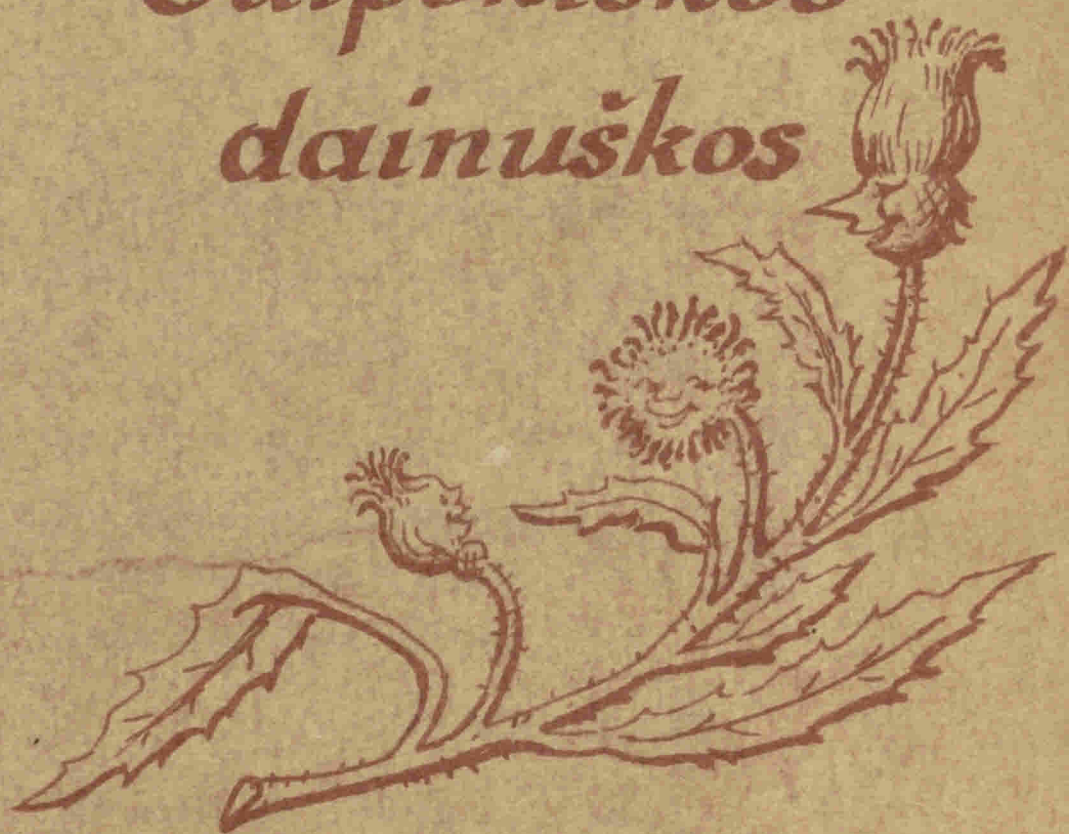
Lakštutė girė
Atjautė skausmingai:
Sukė, kad į širdį
Dyglis jai įsminga.

Per kandį gal tą,
Širdies giesmę gražią -
Ji, rožę baltą,
raudonai nudažė.

Gyvuos vėl meilė,
Nes per suką šventą
Lakštutė vėl ją

1940 m. Gražino studentai.

*Šaipokiškos
dainuškos*

Studentiška daina

Nors vargas vartuose mūs žydi,
Daina ir juokas visur lydi -
Netinka aimamos ir skundai,
Kai širdys lyg drigantai dunda.

Dainuok, žydėk, graži jaunyste,
Smagu, kai tiesą jau pažįsti,
Smagu, kai audros širdy trankos,
Smagu, kai tvirtos darbui rankos.

Nemiela litų kai neturim,
Bet mus pateisina kepūrė.
Svarbu kad laisvi kiek nors būtum,
Nors namie graužiam sausą plūtą.

Dainuok, žydėk ir t.t.

Viską lombardan užstatysim,
Kai bado šmėklą pamatysim,
Tiktai jaunystės niekados,
Neužstatysim dėl naudos.

Dainuok, žydėk ir t.t.

Mūs skrandis virškina nors vinis,
Alutį ar trejas devynias -
Net vakarykštį mes kotlietą,
Dailiai montuojam į skirtą vietą.

Dainuok, žydėk ir t.t.

Mergaitės lydi akims aksemo,
Damos pakviečia išgert romo -
Senieji širdy slaptai teisia,
Davatkos keikia mus vis baisiai.

Dainuok, žydėk ir t.t.

Pakelkim taures užu laisvę,
Už tuos progresan kurie eis vis,
Paneigę prietarus, tamsumą,
Kurie statys teisybės rūmą.

Dainuok, žydėk ir t.t.

1937 m.

TUKSTANTIS LITELIŲ

Tukstantis litelių

Pas mano tetulę,

Kaip prie jų rast kelią ,

Jeigu banke guli

} bis

Ramta - dri - lia, lia, lia. (bis)

Tartum per babinčių

Ėjau per parkėtą,

Kad tik sugraudinčiau

Josios širdį kietą

Ramta - dri ir t.t.

Prasymą jai dėsčiau,

Lyg giesmė paukštyčio -

Mačiau nereikia čia

Kentėt jos patyčių.

Ramta - dri ir t.t

Kaip daržinės vartai,

Balsas sugirgždėjo,

Peržvelgus dar kartą,

Klausinėt pradėjo

Ramta - dri ir t.t.

- Ką gi pirkėt norėjai,
Giminaiti geros,
Gal kur suderėjai,
Tu, nebrangiai dvarą ?

Ramta - dri iš t.t.

- Aš, mat, vesti noriu -
Dėsčiau kaupdams dyvasią, -
Metų daug sukeręs,
Mylimos nerasiu.

Ramta - dri ir t.t.

- Pribaigs tavo bečas
Jei nemasi eilių;
Turtingos neradęs,
Nusispieuk į meilę !..

Ramta - dri ir t.t.

Reikės visą sausį
Vaikščiot kiaurais batais,
Kaip matyt, negausiu
Nė lito šiais metais.

Ramta - dri ir t.t.

Tūketantis litelių
Tegul banke guli -
Lauksiu dar metelius,
Gal padvės tetulė.

Ramta - dri ir t.t.

4

ANTANAS KRAPŠTĖ AUŠI.

Antanas^x krapštė aušį
Ir taip Juozuką^{xx} klausė:

^x(Smetona)

^{xx}(Tabelis)

- Oi švaini tu brangiausias,
Ar ilgai karaliausim ?

- Nors turiu savo mūrą,
Jedvygą^x šaizė skūrą:

(Tabelienė)

"Och senas tu kaušys,
Nupirk Riveroj vilą !"

Ateikė jam Antanas:

- Smarki ir Zosė mano,

(Smetonienė)

Lėbauja su Mironu

Ir pačias lyg Sėtonas.

- Kai Vilnių mes atgausim
Tada gal atsigausim.

- Bet slėktos, tie begėdžiai,
Jau pasiekė mūs edžias.

Maudis šaukia: "Leuk vedą !
Kur jis - smurtas ir bėdas."

Ramybė mūs prasmego,
Po kojom žemė dega.

BIJAU TOS MERGELĖS

Bijau tos mergelės,
Kuri nusidažius,
Bijau, nors jina turėtų
Ir veidelius gražius.

Gimnazijonėjau
Univerką lankiau,
Nuo tų mokslų pasidarė
Tik vaizduotėj blankiau.

Studentes būčiau, .
Gimnazistes glosčiau -
Nežinau kuo būčiau jau,
Jei neradęs jos čia.

Dabar po senovei,
Išmetu burnelę -
Tegu visi, kas prieš srovę
Kartu stiklus kelia !

ATSKREND PRANEŠIMAS.

Atskrend pranešimas
Per Laisvės alėją.
Atmušė sau sparnus,
Tai pėsčiom atėjo.

Man praskaitas bėga,
Kaip aguonos byra,
Išlaksčiau po miestą
Bet negavau žiro.

Pažvelk "Pienocentre"
Ir "Lietuvos Banke"
Koks skausmas šiandieną
mane čia aplankė.

Už sielvartą didį
Užu tą kartumą
Išgėrėm po stiklą -
Paskui trauksim dūmą.

PRIE MELSVŲ DŪMŲ KAMUOLIŲ

Prie melsvų dūmų kamuolių,
Nuraškęs elaus gelsvas putas,
Aš padainuoti, juk, galiu
Ir apie meilę ir rūtas.

Man kraujas gyslose liepsnoja,
Širdis šimtu drigantų dunda,
Nes tu, nuo nosies iki kojų,
Esi mano širdies pagunda.

Tu smilksti rūtom, smilksti rožėm
Ir veltai žino dar kažkuo;
Ašei žiūriu į tavo grožį
Taip, kaip į dešrą rajus šuos.

Kaip pabučiuoti tave noris,
Nors pasikarki ir gena,
Mergaitė - tai plaštakė ore :
Vakar jauna, šiandien sena.

Temyli rimteivos žydriankes,
O man turbūt jau neprisėis,
Aš alaus, vyno prisilakęs
Klajosiu bulvarais šviesiais.

Splauti ant visų diktetūrų,
Splaut ant gyvenimo skurdaus,
Mes smagiai jaučiamės tarp mūrų
Prie stiklo žėrinčio vidaus.

Širdis pilna maišto atolo,
Skurdas nenuvarys dar į kapus
O kad išvengti protokolo,
Skubiai suplėšau šiuos lapus.

GYVENK JEI SKOLOS TAU APNIKO.

(a la Dolskis)

Gyvenk jei skolos tau apniko,
Pestogán braunasi vésuna;
Tetulé man nieko nepaliko -
Tebúna jai žemėj ramuma.

Bet vis kasdieną alaus kiek patraukiu,
Pro stiklą vargų juk nematyt,
Iš kaimo siuntinį kai sulaukiu,
Tada jau neklausinėju: kas ryt ?

O kartais širdis nejaučia, nežino,
kad jau ištuštėjus visai piniginė
Parke kai nakvoji sau susirietęs,
Tolai kol padvelkia rytys.

Kai matant kepsnį teka seilės,
O kažkur jau gelsta beržynai -
Tu apie karštą didžią meilę
Ar pasakytum man ką žinei ?

Ir jau kai grėsmingai pilvas groja maršą
O akys stropiai ieško ką nors praryt
Rodosi mylėtum tada riebią paršą
ne neklausinėdama: kas ryt ?

Ir kai jau užvalgęs išeinu pavaiksėliot,
Tada sėkau, o meile, pas mane tu eikš čion.
Tu mano būtybė ir svajonė vis
Kol žemėmis užpils man akis.

Oi, oi, oi-jo-jo-jo!

KIEK SUSIRINKĘ ČIA PIŽAMŲ.

Kiek susirinkę čia pižamų
Tokių šilkinų ir margų !
Dainuosiu tat jau kitoj gamoj,
Neliesdamas skurdą ir vargų.

Minėsiu kavines ir tortus,
Minėsiu gilią dekolė -
Nenoriu gročių šaltų fortų
Ir skurdžia laisvę ten ištekšt.

Širdie,
Koks velnias tave taip nugirdė,
Širdie,
Nelįsk kur protokolais smirda,
Širdie,
Kaip šiaurės polių drąsus Birdas,
Pakilki širdie,
Nes vargui galas jau artie.

Širdy lyg prisunkta citrinos
Sumalto stiklo trupiniais,
Jeigu jau meilė vien kankina,
Tegu ji eina po velniais.

O dar turi kitiems šypsotis,
Klapsėti klavišais dantų,
Kai donžuonas koks besotis
šaipos iš jausmų tau šventų.
Širdie, ir t.t.

NEMYLIU, KAS PAKAUŠI PRASKĖLĖ.

Nemyliu, kas pakaušį praskėlė,
Nesimpatiškas tai tipas, oi, ne
Toje vietoj plaukai neatžėlė -
Juk, tai pykšiu jaudina mane.

Štai jaučiu, kad jau vasara eina,
Apžels smilgom ir krapais laukai.
Ligdesys mano persunkė dainą :
Neatžels jau praplikę plaukai.

Debesėlisai padangėmis pleuko,
Greitai pievas žiedai padabins -
Man pakaušy neliko nė pleuko,
Koks pavasaris juos sugrąžins ?

Man bangu, kad kaip graikų poetą,
Kad erelis vežliu neužmušt.
Ak, kur dingot dienos numylėtos,
Kada kroškau mylėt ir pažėt !

888.2-2
Pa 77